

Π Α Ν Δ Ω Ρ Α .

15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ, 1869.

ΤΟΜΟΣ Κ΄.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 468.

ΚΟΓΧΥΛΑΙ

ΛΥΡΙΚΑΙ ΠΟΙΗΞΕΙΣ (*)

Ἰπὸ

ΤΙΜΟΛΕΟΝΤΟΣ Δ. ΑΜΠΕΛΑ.

Ἀφιέρωσις.

Ἀηδόνων μόνον κλῆρος ἢ ὠδὴ δὲν εἶνε, φίλε
δὲν ἐξάγει ἄσμα μόνον ἢ ποικίλη ἀκανθίς,
καὶ αἱ ἀφανεῖς ψελλίζουσι μυστικὰς φθογγὰς κογχύλαι
καὶ τὸ ψέλλισμα μᾶς τέρπει τῆς κογχύλης τῆς ξανθῆς.

Ἔχουσι ἄσμα εἰς τὸ στόμα καὶ τὰ εὐτελεῖ στρουθία,
καὶ ἡ ἀκανθα ἢ ἄχρους ἔχει ὄρεινὴν ὄσμην,
καὶ ὁ ῥύαξ κελαρύζει καὶ ἡ αὖρα ἢ γλυκεῖα
καὶ θνητὸς πᾶς ἐπὶ μίαν Βύραν γίνεταί στιγμὴν.

Ἦκουσάς ποτε κογχύλην μυστικούς νὰ λέγῃ ἤχους
κ' εἰς τὸν φλοίσβον τῶν ὑδάτων ν' ἀποκρίνεται γοργῶς;
Μόν' οἱ Πίνδαροι δὲν ἔχουσι εἰς τὰ χεῖλη αὐτῶν στίχους
καὶ ὁ Ζέρυρος ψελλίζων εἶνε ἄδων στιχοῦργός.

Ἄφες, φίλε! ἄς θωπεύῃ τὴν καρδίαν ἢ φθογγή μου,
ὅπου πόθων καὶ ἐρώτων κατεργάζονται παλμοί.

(*) Αἱ ποιήσεις αὗται ἀποτελοῦσι μέρος τῶν ὑπὸ τὸν τίτλον
Κογχύλαι καὶ Χρώματα διαγωνισθεισῶν ἐν τῷ ἔφε-
τεινῷ ποιητ. ἀγῶνι συλλογῶν. Δημοσιεύονται δὲ μετὰ τινὰς πα-
ραλλαγὰς ἐπὶ τοῦ III καὶ V ποιήματος.

* Ἄς πλανῶνται εἰς τὰ ὄτα οἱ συχνοὶ μινυρισμοί μου,
ὡς τῆς ἀφανοῦς κογχύλης οἱ θροοῦντες ψελλισμοί.

I

Ἐμπρός!

Ἐγέρθητι, καρδία μου! δὲν εἶνε νάρκης ὥρα.

Ἄν νὰ σιγᾷς σ' ἐβίασα καὶ τοὺς παλμούς νὰ παύσῃς,
νὰ μείνῃς χήρα ἐρωτος, τὴν λύραν σου νὰ θραύσῃς,
— Ἐμπρός, σοὶ λέγω τώρα!

Εἶνε πικρὸν εἰς νάρκωσιν νὰ βυθισθῆς, καρδία,
νὰ λησμονῆς τὸ παρελθόν, νὰ μὴ ἐλπίζῃς μέλλον,
νὰ μένῃς λίθος ἀπαθῆς ἔμπρὸς θνητῶν ἀγγέλων,
ἀνέραστος καὶ κρύα.

Ἄν ἡ γλυκεῖα ἔφυγε καὶ εὐμειδῆς νεᾶνις,
ἂν δὲν ἀκούῃς τὴν φωνὴν τὴν λιγυρὰν ἐκείνης,
πρέπει, καρδία, νὰ πνιγῆς, εἰς θάλασσαν ὀδίνης
καὶ ζῶσα ν' ἀποθάνῃς;

Ἐμπρός! ὑπάρχουσι εὖσσμα καὶ ἄλλα ἐδῶ ἄνθη.
Ἐκλεξε ἄλλο—ὁ ἀνθῶν καὶ ἄλλα σοὶ προσφέρει.
Ἄν ἡ νεότης μαρανθῇ ὁ Χάρων θέλει χαίρει
διότι ἐμαράνθη.

Ἐκείνην ἄφες! — ἔξασπις ὀνειρῶν στιγμικίων
παρῆλθεν, ὡς παρέρχονται τὰ κύματα καὶ σπῶσι
Δὲν σὲ ἀφίνω εἰς αὐτὴν τὴν ληθαργῶδη πτώσιν
καὶ θέλω βίον νέον.

Ἐμπρός! σκαπάνην σήμερον λαβὲ κ' ἐρεύνα πάλιν.
Κρύπτει πολλοὺς ἀδάμαντας ἢ σφαῖρα ἐν τῇ ζώμην.
Εἰς λίθους μὴ καὶ ἀνθρακας τὸν βίον ἐξαντλῶμεν.
Ἐρώτων ζῆται πάλιν.

Ἡ κίνησις εἶνε ζώη, ὁ ἔρωσ φλόξ πυρίνη,
ἢ κόρη νέκταρ, ἄρωμα, παλμοὶ καὶ συγκινήσεις.
Ἡ λήθη εἶναι θάνατος κ' ἢ ἀκηδία φθίσις.
Ἐμπρός, καρδιά, κίνει!

II

Εἰς ψυχρὰν κόρην.

Τῇ Β. Π.

Ὅσῳ θέλουσιν ἄς λέγουσιν ὅτι εἶναι αἱ καρδίαι
αἵματος κυτίδες πλήρεις καὶ ποικίλων οὐσιῶν,
τοὺς παλμοὺς δημιουργοῦσαι καὶ τῶν πόθων κατοί-
ῃ καρδία σου, ὦ κόρη, εἶναι καθαρὰ χιών. [κίαι

Ὅσῳ θέλουσιν ἄς λέγουσιν ὅτι εἰς τὸ ὄμμα μένει
τῆς παρθένου ἢ γοργότης καὶ τὸ σφρίγος τῆς ψυχῆς.
Ἐν ᾧ ἄλλους τῶν ὀμμάτων ἢ τερπνὴ πυρὰ θερμαίνει,
σοῦ τὸ ὄμμα, κόρη, εἶναι νάρκη, πάγος συνεχῆς.

Εἰς τὰ χεῖλη τῶν παρθένων λέγουσιν ὅτι ἐδράζει
ἠδονὴ ἰδιαιτέρα καὶ τοῦ ἔρωτος πηγὴ.
Εἰς τὰ βόδαλά σου χεῖλη ἔρωσ θεῖος δὲν σταλάζει
καὶ μειδιάμ' ἂν ἐμπέσῃ ἐν τῷ ἄμα θὰ παγῆ.

Ἐπρεπε νὰ ᾔν' ἐκ λάθρας ἢ καρδία πεπλασμένη,
ὄχι ὄγκος ἐκ χιόνος, λίθος ἄχρους, παγερός.
Ἐπρεπε νὰ ᾔν' πᾶν βλέμμα ἀστραπὴ πεφλογισμένη
κ' εἰς τὰ χεῖλη σου ν' ἀνάπτῃ κλίθανος ζωῆς λαμπρός.

Ψυχρὸν ἄγαλμ' ἄς σὲ εἶπω, εἰκονίζον Ἀφροδίτην,
ἀγκυστρον μὴ ἔχον κόκκον κἂν δελέατος μικρὸν,
καρδιαγωγὸν ὠραῖον πλὴν μὴ ἔχοντα μαγνήτην,
ρόδον ἄοσμον, χαρίτων πεπηγμένων θησαυρόν.

III

Εἰς δέσμιον ἀετόν.

Ποῦ διευθύνεις, ἀετὲ, τὸ βλοσυρόν σου ὄμμα;
εἰς τοῦρανοῦ τὸ ἀχανές καὶ πάτριόν σου δῶμα;
Μὴ ἤρχισε τὰ σπλάγγνα σου νὰ κατατήκη φθίσις
καὶ πλέον δὲν ἐπιχειρεῖς νὰ θραύσῃς τὰς ἀλύσεις;
Ἀσθμαίνεις ἀλυσίδετος κ' ἐλευθερίας πένης.
Σαμψῶν δεσμώτης μαρασμὸν καὶ φθίσιν ὑπομένεις.
Ματαίως περίξ σκυθρωπὸν τὸ βλέμμα σου εὐθύνεις!
Τὸ ἀγκυστρον σὲ ἤγρευσε τῆς παγερᾶς ἐδύνης!

Πῶς ζῆς ἀκόμη, ἀετὲ, ἀφ' οὗ δὲν κατορθώνεις,
εἰς ὕψος δέκα πήχεων τὰς πτέρυγας ν' ἀπλώνῃς;
ἀφ' οὗ στρουθίον δύναται μικρὸν νὰ σὲ χλευάσῃ,
ἀφ' οὗ δὲν φθάνει ἀετὸς τὰ σὰ δεσμὰ νὰ σπάσῃ;

Πτηνῶν δεσμώτης βασιλεύς, ἐκείνων Ναπολέων,
εἰς τμημα βράχου φθισίξ, δυσώδη αὐραν πνέων.
Εἰς τὰ πτερά σου εὐτολμος ὁ μύρμηξ ἀναθαίνει
κ' ἢ σαῦρα εἰς τοὺς πόδας σου μετ' αὐθαδείας σαίνει.

Ἀλλὰ τί βλέπεις κύκλω σου καὶ ἐνεὸς προσμένεις;
Ἐπέσθης ὅτι ἀπελπίς τοῦ βίου εἶσαι πένης
καὶ θέλεις μὲ τοὺς δρυχας τὰ σπλάγγνα σου νὰ ρίψῃς;
Λοιπὸν ὁ Κάτων τῶν πτηνῶν γενοῦ πρὶν ἔλθ' ἢ σῆψις.

Ἀλλοίμονον! ὁ οὐρανὸς κ' ἐκτάσεις διατρέχων,
ὁ εἰς ὀμβρώδη σύννεφα τὰς πτέρυγας του βρέχων,
ὁ ἔχων πᾶσαν κορυφὴν ὑψίστην κατοικίαν,
τὴν τοῦ στρουθίου σήμερον φθονεῖ ἐλευθερίαν!

Κατέπεσας! — ἢ ὑπαρξίς αὐτῆ σου ἢ ἀθλία
ὁποῖας ἄρα πλήξεως εἶνε πηγὴ εὐρεία!
Ἄντι βροντῶν κοάσματα βατράχων νῦν ἀκούεις
καὶ ἔρωσ εἰς τὸ προστυχὸν χαλίκιον προσκρούεις.

Ἦ! διὰ τοῦτο, ἀετὲ, τὴν προσοχὴν μου σύρεις.
διότι ὄρη σκέψων ἐντός μου ἀνεγείρεις
καὶ μ' ἐνθυμίζεις τῆς κλεινῆς Ἑλλάδος τὴν δουλείαν!
Φεῦ! ἀνευρίσκω ζωπρᾶν εἰς σὲ ἀλληγορίαν.

Καὶ ἢ Ἑλλάς, ὦ ἀετὲ, ποτὲ τὰς πτέρυγας τῆς
ἐξήπλον ὑπερήφανος εἰς ἀχανεὶς ἐκτάσεις;
ἦτο καὶ αὕτη ἀετὸς ἐν μέσῳ τῶν στρουθίων
καὶ εἶχεν ὠμούς Ἄτλαντος καὶ Ἥρας μεγαλείον.

Ἀλλὰ ἀφ' ὅτου τὰ πτερά τῇ ἔκοψεν ἢ Μοῖρα,
ἀπεχαυνώθη κ' ἐγείνεν ἀετιδέων στεῖρα.
Καὶ ἔπαυσεν τὰ τέκνα τῆς νὰ σκέπτονται μεγάλα,
ἀφ' ὅτου τὸ ἐλεύθερον τῇ ἐμολύθη γάλα.

Ἰψώθη εἰς ἀπίστευτον τῷ ὄντι μεγαλείον
καὶ ὅταν βίον ἔδρεπε τρισέβδοξον καὶ θεῖον
τὸ Non plus ultra ἤκουσε τῆς μαύρης πεπρωμένης
καὶ ἀπὸ Κροίσου ἔγινε τῆς δόξης Διογένης.

Ἀλλ' ὄχι! ἂν ὡς ὁ Σαμψῶν εἰς τὴν εἰρκτὴν ἐκλείσθῃ
τοῦ Ἀλεξάνδρου ἢ Ἑλλάς καὶ ἂν ἐμυκτηρίσθῃ,
θὰ ἐγερθῆ, τοὺς ὠμούς τῆς ἐξείφνης θὰ κινήσῃ
καὶ τῆς δουλείας τὴν εἰρκτὴν ἐκ βάθρων θ' ἀνασεισῇ.

IV

Ποῦ εἶν' ἐκείνη;

Δὲν μοῦ παγώνει τὴν ψυχὴν ἢ ληθαργώδης λήθη.
Ἡ μνήμη τῶν ἐρώτων μου ἀκόμη μὲ φαιδρύνει.
Φωνοῦντα μὲ ἀκούουσιν τοῦ οἴκου τῆς οἱ λίθοι:
«Ποῦ εἶν' ἐκείνη;»

Ἦλθον βεμβὸς εἰς τὸ βουνὸν ὅπου ποτὲ τὴν εἶδα
εἰς βεμβασμούς καὶ ὄνειρα τὴν κεφαλὴν νὰ κλινή.
Κ' ἠρώτησα τὰ ἄψυχα μὲ ἰλαρὰν ἐλπίδα:
«Ποῦ εἶν' ἐκείνη;»

Τὸν βύακα ἠρώτησα καὶ δὲν μοι ἀπεκρίθη,
τὸ φλύαρον βυάκιον ἐνέκρωσε γαλήνη,
Καὶ «μάτην κράζεις, ἔλεγεν εἰρωνικῶς ἢ λήθη:
«Ποῦ εἶν' ἐκείνη;»

Συχνὰ σκιρτῶν εἰς ὄνειρα πλανῶμαι καὶ βεμβάζω.
Τὴν βλέπω νέκταρ ἔρωτος ἐντός μου νὰ ἐγχύνῃ,

ἀλλ' ὅταν μόνος ἐγερθῶ παράφορος φωνάζω:
«Ποῦ εἶν' ἐκείνη;»

Ματαίως τὴν ἐζήτησα καὶ τὴν ζητῶ ἀκόμα!
Ἐκείνη μ' ἐλησμόνησεν ἢ λήθη λήθη χύνει!
κ' ἐν τούτοις ἔτι ἐκφρονῶ μὲ δακρυόεν ὄμμα:
«Ποῦ εἶν' ἐκείνη!»

V

Ἄθανασία.

Α'.

Ἦ Ἄθανασία, ἄστρον εἰς τὰ μνήματα μαρμαίρον
καὶ ψυχὰς ἀπηλπισμένες τέρπον εἰς αὐτὴν τὴν γῆν,
ἀνεμνήσθην σοῦ πολλάκις κ' ἐν τῇ λύπῃ αὐτῇ χαίρων
καὶ ἐπούλωσ' ἀπειράκις τῆς ψυχῆς μου τὴν πληγὴν.

Τίς ποτε, Ἄθανασία, σὲ ἐνόησε; — Τί εἶσαι;
Αἰνιγμα τῶν Οἰδιπόδων πυρπολοῦν τὴν προσοχὴν,
ὅπου ἐγερεῖς ἠλίου, ὅπου ἔαρ ζωγραφεῖσαι,
ὡς ἀκτίς, φωτοβολοῦσα τὴν δυσέλιπδα ψυχὴν.

Λάτρις σου ποτὲ ὁ Κάτων κατεσπάραττε τὰ στήθη
ἐνωρίς ἄθανασίαν ν' ἀποκτήσῃ προσπαθῶν,
κ' εἰς τοῦ τάφου του τὴν πλάκα τὴν ψυχρὰν ἀπεκοιμήθη
χροπῶν ἐλπίδων σφίγγων εἰς τὰς χεῖρας ὀρμαθόν.

— Σώκρατες, ἠρέμ' ἀφίνων τὴν πνοὴν τὴν τελευταίαν
μὲ μειδιάμα πρώις εἰς τὰ χεῖλη ἐκψυχῶν,
μήπως τῆς ἀθανασίας ἐβλεπες τὴν φίλην θέαν,
κ' ἔχειρες μὴ λέγων μίαν τῶν συνήθων στοναχῶν;
Ἀλλὰ, Σώκρατες, τί βλέπω; τῆς ἀθανασίας μόνον
νέμεται ἢ ἄπνοος ὕλη, ἦτις ζῆ διηνεκῶς.
Ἀναλλοίωτος ἢ φύσις καταπλήττουσα τὸν χρόνον,
ὡς σφριγῶσα κόρη μένει, κινουμένη διαρκῶς!

B'.

Ἄλλοτε ἐκ τῶν θρανίων τοῦ σχολείου, μεῖραξ ἔτι
εἰς τοῦ Πλάτωνος τὰ ἄλση ἀνεπήδων ἀθαρσῶς.
Ἡ ἐλπίς ἐτέρου βίου ἔτερπε τὰ νέα ἔτη
κ' ἔπεμπε χρυσᾶς ἀκτίνας ὁ τοῦ «Φαίδωνος» πυρσός.

Τότε ἔπνεε τῶν πόθων τῶν νεανικῶν ἢ δίνη
καὶ ἐσκίρτα πρὸς τὸ κάλλος, πρὸς τὸν θαυμασμὸν ἢ
τότ' ἐφάνη ἔμπροσθέν μου ἢ εὐσώματος ἐκείνη, [φρὴν,
ὡς ἐν μάγῳ ὄπτασιξ αἰθερόπλαστος Σειρήν.

Τῆς ψυχῆς λαμπρὰν ἐλπίδα εἶχεν ὡς ὀνομασίαν,
καὶ ἐξέφραζον τὰ χεῖλη ῥητορείαν μυστικὴν.
Εἰς τὸ ὄμμα τῆς ἐώρου τὸν γλυκύχρουν γαλαξίαν,
καὶ ὠδὴν ἐφανατίζομεν τὴν πνοὴν τῆς λυρικῆν.

Μὲ φανόν, ὡς Διογένης ἐν ᾧ ἔβαινον ἐλπίδων
περὶ τῆς ἀθανασίας εἰς τὰς βίβλους μελετῶν,
αἶφνης τὴν παρθένον ταύτην τὴν συνώνυμόν τῆς εἶ-
καὶ λατρείας σιωπῶσης ἔκαυσα λιθωνωτόν. [δον

Ἄν ὁ θεουργὸς Φειδίας ἔζη κ' ἤθελε νὰ γλύψῃ
ἄγαλμα ἀθανασίας ὡς τὸ πρότυπον πιστόν

τὸ ἀρχέτυπον ματαίως θὰ ἐζήτη εἰς τὰ ὕψη!
Εἶχε κάλλος νὰ τῷ δώσῃ ἢ παρθένος ἀρκετόν.

Εἶχεν. . . ἀλλ' ἐγκαταλείπω τὴν σθεσθεῖσαν ὄπτασιαν.
Εἰς πολλοὺς ἐπαίνους ἤρθην, κάλλος ἐξυμῶν ἀπλοῦν.
Θέλω πάλιν τὴν γριφώδη τῆς ψυχῆς ἀθανασίαν,
εὐελπίς νὰ μελετήσω ἐκ τῶν σκέψεων τὸν πλοῦν.

Γ'.

Παραδίδομαι καὶ πάλιν εἰς ἐρεύνας εὐφροσύνης
τῶν ψυχῶν τὴν εἰμαρμένην νὰ γνωρίσω προσπαθῶν.
Ἄν πολλάκις δὲ πρὸ βίβλων κύπτω ἄτολμος καὶ σύν-
σπειρῶ ὁμῶς τὴν ἐλπίδα εἰς τὸν τῆς ψυχῆς βυθόν. [νοῦς
— Αἰνιγμα δὲν εἶσαι πλέον εἰς πολλοὺς, ἀθανασία.
Εἶσαι φοῖβος κόσμου ἄλλου καὶ ἀτέρμονος ζωῆς.
Εἰς ψυχὰς Κατῶνων φθάνει ἢ ἀκτίς σου ἢ γλυκεῖα
καὶ μετὰ τῆς τελευταίας σὲ ψελλίζουσι πνοῆς.

Ἦ! μὴ παύσης γλυκὴ ὄναρ, τὴν καρδίαν μου εὐφραι-
λέξις ἰδανικευθεῖσα, τῶν θνητῶν ἐλπίς χρυσοῦ. [νον
Ἄν ὑπάρχ' εἰς τὰς ψυχὰς μας ἀλαμπές κενὸν καὶ χαί-
τί τὸ πλήρωμά του εἶνε, ἢ, Ἄθανασία, σύ; [νον,

VI

Εἰς βυάκιον.

Κύλα τὸ ὑδάτιόν σου,
ὦ βυάκιον φλοισβίζον
Καὶ ἠρέμα κελαρύζον
ὄδευε τὸ στάδιόν σου.

Πλὴν ψελλίζον ποῦ βαδίζεις;
Τί τὸ δρομολογίόν σου;
Ποῖον τὸ ταξιδίδιόν σου
ἢ ποῦ βαίνεις δὲν γνωρίζεις;

Θὰ ῥιφθῆς εἰς τὰ πελάγη
εἰς ὠκεανὸς μεγάλους
κ' εἰς μεγάλων πόντων σάλους
ἂν δὲ σὲ παγώσουν πάγοι.

Τὰς εὐδούσας ὄχθας φίλει
καὶ εἰς τὰ φιλήματά σου
καὶ εἰς τὰ ψελλίσματά σου
θ' ἀποκρίνεται ἢ κογχύλη.

Βαδίζε! . . . θὰ σὲ χωνεύσῃ,
ὁ ὠκεανὸς ἐν τέλει,
κ' ἢ ζωὴ μου οὕτω θέλει
εἰς τὸ χαινὸν μνήμα βύσει.

VII

Ἡ νέα χήρα.

Ἀγαπήσατε τὰς χήρας, ὦ φιλέρωτες, τὰς νέας!
Ἔβη φοινικὲς ἐρώτων, ἐκ τῆς τέφρας τῆς ἀρχαίας
πρὸς τὸν σύζυγον ἀγάπης γεννηθέντες! Πρὸς τὰς χή-
δοτε, ἔμμουσοι, τὰς νέας ἔρωτος κ' ἐλέους χεῖρας! [ρας

Κόρ' ἢ χήρα δὲν καλεῖται, πλὴν γυνή δὲν εἶνε πλέον!
Εἶνε χήρα, ἀπλῶς χήρα, ἄνθος θέρους πλὴν ὠραῖον!
Πάθους, πῦρ ὑπὸ χιόνα πένθους ὑποκεκρυμμένον,
στῆθος πάλλον καὶ ὠραῖον ὑπ' ἐβένου κεχρισμένον.

Ἐχ' ἢ χήρα τὸ τερπνόν της! ἔμπειρος τερπνῶν ἐρώτων
φλογισθεῖσα ὑπ' ἀγάπης πρὸς τὸν σύζυγον τὸν πρῶτον,
ὑπὸ πένθους δὲ κατόπιν πιεσθεῖσα, ὁμοιάζει
Αἴτναν πάθους, ἢ ὁποία ἐν κρυπτῷ σιγῶσα βράζει.

Εἶνε ἔρωτος καὶ οἴκτου ἢ ὠραία χήρα κρᾶμα
Ἀνελθὸν ἐν τῷ θεάτρῳ, πλὴν κοπὴν ἐξαίφνης δρᾶμα.
Κώδων ἄνευ τῆς γλωσσίδος, κήπος μύρων πεπλησμένος
ἄνευ κηπουροῦ, καὶ φοῖβος ὑπ' ἀτμῶν τεθολωμένος.

Ἐκλαυσε καὶ ὅστις κλαύσει εἰς τὴν κάτω ταύτην σφαῖ-
ἐκκαθίρεται καὶ χάνει τὴν πικρίαν τὴν προτέραν [ραν
δι' αὐτὸ τὸ δάκρυ, λέγουν, ἄλμυρόν ὅτ' εἶνε, φίλοι,
διὰ τούτου ῥίπτει πᾶσαν ἄλμυρότητα ἢ ὕλη.

Ἔρωτος κόρης — κοινὸν πᾶσιν — εἶνε ἐξαίφνης, μανία,
ὄνειρα ἠβώντος νέου καὶ καρδίας τρικυμία!
ἀλλὰ ἔρωτος χήρας νέας, εἶνε ὄλθος, μύρα πνέων,
εἶνε σύνθημα ἐλέους καὶ ἀγάπης ὄμμα κλαῖον.

Φεῦ, ἢ κόρη τῆς καρδίας σοὶ πωλεῖ εὐκόλως μύρα
καὶ φιλήματα σοὶ δίδει δάνεια — ἀλλὰ ἢ χήρα;
Εἶνε ἔμπειρος ἢ χήρα ἔμπορος τῶν αἰσθημάτων
καὶ μὲ φειδωλείαν χράται τῶν ἐρωτικῶν χρημάτων.

Ἀγαπήσατε τὴν χήραν ὅσοι θέλετ' ἐρωμένην
εἰς ἀγῶν δακρῶν λίμνην ἐντελῶς κεκαθαρμένην.
Μὴ ὑπάνδρους — ἔδρα θεοῦ εἶνε σεβασμοῦ ὁ οἶκος.
Οὐδὲ Φρύνας, τῆς Λαμίας φύγετε τὸ λάμπον φύκος.

Ἄς προδῶμεν! σύνθημά μας ἔσω: ἔρωτος πρὸς τὰς χήρας!
Ἄς ἀφῆσωσι τὰς κόρας ψάλλουσ' αἱ χορδαὶ τῆς λύρας.
Ὅπου νέα χήρα ὕμνος ἄς ἀκούεται καὶ ἔρωτος!
Ἄνθη φέρει μὲν τὸ ἔαρ, πλὴν γλυκεῖς καρπούς τὸ θέρος.

VIII

Ὁ παράφρων.

1

Ὅταν βροχὴ δυστυχιῶν βραγδαία σοὶ ἐνσκήψῃ
καὶ τὸ ἀλεξιβρόχιον τῆς σῆς φρενὸς συντρίψῃ,
ὑπὸ πλημμύρας συμφορῶν πληττόμενος ἀγρίως
εἰς βόθρον παρασύρσαι καὶ πίπτεις ἀκουσίως.

Εἶνε μικρὸς ὁ ἄνθρωπος κ' ἢ συμφορὰ μεγάλη.
Συχνάκις μεταξὺ αὐτῶν δεινὴ ἀνάπτει πάλη,
κι' ἂν δὲν δειχθῇ ἀνώτερος τῆς συμφορᾶς παλαίων,
ἐμπίπτει εἰς τὸ στόμα τῆς οἰκτρῶς τὸ λυσσαλέον.

2

Ἦτο μικρὸς, εὐαίσθητος ὁ Φαίδων ὅτε πρῶτον
τοῦ νεκρωσίου κώδωνος διήκουσε τὸν κρότον.
Ὡχρὸς ἠσπᾶσθη τὸν νεκρὸν πατέρα του μὲ τρόμον
καὶ τῶν κλαυθμῶν καὶ ὀδυρμῶν ἐπέρχσε τὸν δρόμον.

Ἐνῷ ἀκόμη ἔμενεν ὑγρὸς ὁ ὀφθαλμὸς του
ἐκ τῶν κλαυθμῶν, ἢ ὑπαρξίς ἐσθῆσθη τῆς μητρὸς του.
Ἐγκτελείφθη ὀρφανὸς, ἀπτέρυξ, πέννης, μόνος
κ' ἐντὸς τὸν κατεβίβρωσκεν, ὡς σάραξ, διπλοῦς πόνος.

Πλὴν δὲν ἐκάμφθη ἐντελῶς δὲν ἤθελεν ἐπαίτης
νὰ πλανηθῇ εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ ἐξῆ ὑπηρέτης.
Ἀλλὰ πικρὰ ἀσθένεια τὸν εἶχε καταβάλει
καὶ τῆς προτέρως συμφορᾶς τὸν ἐπληττεν ἢ ζάλη.

Ἡμέραν τινὰ εὐμορφον συνήντησε παρθένον.
Τὴν εἶδε καὶ ἐστῆσε μὲ ὄμμα δακρυσμένον.
ἀλλὰ ἐκείνη ἔφυγε καὶ εἰρωνείας πλήρης:
— Αἶ, ῥακενδύτα, ἔκραξε, τοὺς γόνους σου μὴ φθείρης.

Ἀπῆλθεν! ἔκτοτε ὠχρὸς, μὲ γέλωτας φρικώδεις
εἰς τὰς ὁδοὺς ἐφέρετο ἀνείμων, μανιώδης.
Εἰς πᾶν του βῆμα ἴστατο κ' ἐγέλα ἀκουσίως!
... Φεῦ! οὕτως εἰς ὀλόκληρος θνητοῦ διήλθε βίος.

3

— Ἦ Τάσσε, ὅταν ἐξαλλος μετέστρεψας τὸ ὄμμα
πρὸς τ' οὐρανοῦ τὸ γαλανὸν κ' ἐκτεταμένον δῶμα,
ὅποια ἐσφενδόνισας μυστηριώδη ἔπη;
Τίς τότε ἐπεσκίασε τὸ μέτωπόν σου σκέπη;

Ἦ! δὲν χωρεῖ εἰς κεφαλὴν ἀνθρώπου, Τουρκουάτε,
νοὺς γίγας, νοὺς ἐπίμονος! οὐχί, διότι θλάται.
Εἴμεθα, Τάσσε, ἄνθρωποι μικροὶ πεπερασμένοι
καὶ μᾶς ὀρίζει τὴν ὁδὸν στενὴν ἢ πεπρωμένη.

IX

Ἡ νεοσύλληκτος τοῦ ἔρωτος.

Πρὸς τί, κοράσιον γλυκὺ,
μινυρισμοὺς ἐκχύνεις
κ' εἰς τ' ὄμμ' ἀφίνεις νὰ οἰκῇ
νεφίδιον ὀδύνης;

Μὴ σοῦ ἐθραύσθη ἢ πλαγγὼν
κ' εἰς λύπην ἐξαντλεῖσαι
κ' ἔχεις τὸ δάκρυ ἀρωγόν,
ἐν ᾗ παραπονεῖσαι;

Ὁ καστανός σου ὀφθαλμὸς
τίνα ζητεῖ δακρῶν;
Πρὸς τί αὐτός σου ὁ παλμός;
— Ἐρᾶσαι, ὦ παιδίον!..

Τί τὰς πλαγγῶνας ἐνωρίς,
ἀφῆκες, μικρὰ φίλη,
καὶ ἤρχισας νὰ δυσφορῆς,
νὰ γίνεις ἐρωτύλη;

Μήπως νομίζεις τὴν χαρὰν
τοῦ ἔρωτος βραβεῖον;
Πόσῃν θ' ἀντλήσῃς συμφορὰν
εἰς τοῦτόν σου τὸν βίον!

Πῶς στένουσιν οἱ ἀληθεῖς
δὲν εἶδες ἐρωμένοι.
Ἰδὲ καὶ τότε θὰ πεισθῆς,
τίς τέρψις σ' ἀναμένει.

Ἡ ἀγρυπνία κατοικεῖ
εἰς ἐρωμένου κλίνην.
Συχὰ πλὴν ὄνειρον γλυκὺ
τῷ φέρει τὴν γαλήνην.

Μυστηριώδης τερπωλή,
ὁ ἔρωτος, κόρη, εἶνε
καὶ ὄχι παιδιὰ ἀπλῆ
ἀλλὰ τερπνὰ ὀδύνη.

Εἰς ἔρωτος μὴ προσκαλῆς
τοὺς νεανίας πάλην.
Εἰς ταύτην πίπτουν Ἡρακλεῖς
ἀπὸ ναρκώδη ζάλην!

X

Ὁνειρον ἐν ἐγρηγόρσει.

Δὲν βλέπουν ὄνειρα φαιδρὰ ὅσοι κοιμῶνται μόνον.
Ἰπάρχουν ἄλλα ὄνειρα φαιδρότερα ἀκόμη,
ἢ βλέπει ὁ ἐγρηγορῶν ἀγάπης πέμπων στόνον,
ὅποταν κόρης τρυφερᾶς ὠπεύῃ αὐτὸν κόμη.

Ναί, βλέπει ὄνειρ' ἀνοικτὸς ὁ ὀφθαλμὸς μας, φίλοι,
ταχέως πλὴν σβεννύμενα καὶ σύροντ' ἀναμνήσεις.
εἰς ἐν ὄνειρῳ ἀσπασμοὺς προσφέρουσι τὰ χεῖλη
καὶ ἢ ψυχὴ βυθίζεται εἰς πλάνους συγκινήσεις.

εἰ ἠδονή! ἀπήλαυσα ὄνειρου χθὲς τοιοῦτου.
Ὀλίγην ἔδρεψα Ἐδὲμ ἀπολεσθεῖσαν πλέον.
Ἀπήλαυσα πραγματικῶν χρυσῶν ὄνειρων πλούτου
κ' εἰς πόντον ἀναμνήσεων ἀπέμεινα νῦν πλέων.

— Εὐρέθην εἰς στροβίλισμα χορῶν ἐσπέραν μίαν.
Ἐξάλλων νέων ἔβλεπον δυάδας ὀρχουμένας,
εἰς τὴν ἀγκάλην ἐσφιξα κόρην ἀβρᾶν, γλυκεῖαν
κ' εἶχον εἰς πλάνους βεμβασμοὺς τὰς φρένας ἐστραμ-
[μένας.

Πορφύρα τὴν ἐστόλιζεν ἀγνότητος καὶ κάλλους.
Ἦτο μικρὰ, ἀκόμη παις, ἀθῶα τὴν καρδίαν
πλὴν μὲ τὸ βλέμμα ἔκαμε τοὺς μείρακας ἐξάλλους
καὶ εὐωδίαν χάριτος ἀπέπνεεν ἠδεῖαν.

Αὐτὴν εἶχον πλησίον μου καὶ μὲ αἰμύλα ἔπη
ἠδέως μ' ἐτραυματίζε! μοὶ ἔδιδε τὴν χεῖρα
κ' ἐξηκολούθει μ' ἀφελὲς μειδίαμα νὰ βλέπῃ...
Φεῦ! ἂν ἠδύνατο αὐτὸ νὰ ἐξυμνήσῃ ἢ λύρα!

Ὀλίγας στιγμὰς ἔμεινα πλησίον της, ὦ φίλοι.
Μειδιαμάτων ἔδρεψα μυρόεσσαν δεσμίδα.
Ἀλλὰ μ' ἐνεθουσίασε πολὺ ἢ ἐρωτύλη
καὶ μοὶ ἐφάνη ἔπειτα πῶς ὀπτασίαν εἶδα.

Παρήλθον... εἰς τὴν κόπωσιν ὑπέκυπτον τὰ ζεῦγη
καὶ κρύα διεδέχετο τὴν δίκην ἢ γαλήνη.

Ἀπῆρχοντο καὶ ἔβλεπον τὴν φίλην μου νὰ φεύγῃ
καὶ χαιρετῶσα μ' ἐν χαρᾷ τὴν κεφαλὴν νὰ κλίνῃ.

Ποῦ εἶνε ἤδη; — ἔφυγε καὶ ἔκτοτε τὴν μνήμην
εἰς τὸ λευκὸν τῆς πρόσωπον ἠδέως περιστρέφω.
Εἰς ὄνειρον ἰδανικὸν μ' ἐφάνη ὅτι ἤμην
κ' εἰς ὄναρ συνεντεύξεως ἐλπίδα νέαν τρέφω.

Ἦ! ἄφετέ με ὄνειρον νὰ τὸ νομίζω ἔτι!
ὡς ὀπτασίαν ἔνθεον ταχέως ἀποπτάσαν.
Τοιαῦτα βλέπουν ὄνειρα τοῦ μείρακος τὰ ἔτη!
Φεῦ! ἦτο ὄνειρον γλυκὺ, ὡς ἠδονή, περᾶσαν.

XI

Ὁ ἀπολωλὼς παράδεισος τῆς γραιίας.

Ὅταν νέα
καὶ ὠραία

εἰς τὸ κάτοπρον ἔωρον,
πῶς θὰ δύσωσιν ἠπόρου
τόσα κάλλη τρυφερά.

Ἐρωμένοι
ἠθροισμένοι

ὑπὸ τὰ δωμάτιά μου
ἔψαλλον τὰ θέλητρά μου
μὲ ἀσμάτια φαιδρὰ.

Ἦνθουν τότε,
καὶ αἱ πρῶται

κατακτῆσεις καὶ λατρεῖαι
ἦσαν δι' ἐμὲ σωρεῖαι
τακτικῶν ἀσχολιῶν.

Στολισμένη,
μυρωμένη

ἀπὸ τὸ παράθυρόν μου,
ἔρριπτα τὸ ἀγκυστρόν μου
εἰς σωροὺς νεανιῶν.

Ἦ γλυκεῖα,
ἀλιεῖα!

Πῶς τοὺς μείρακας εὐκόλως
ὁ τῆς κόρης σύρει δόλος,
ὡς μαγνήτης κεραυνόν!

Ὀλβιότης
ἢ νεότης!

Πᾶν τῆ λέγει — σκαλεῖ — γέλα! ο
πᾶν τῆς βῆμα μία τρέλλα!
κεφαλή μεστὴ καπνῶν!

Τί μοὶ μένει;
Λυπημένη

κάθμαι εἰς τὰς γωνίας
καὶ ζητῶ ἐκ τῆς ἐστίας
θάλαπος νὰ εὐρῶ πυρός.

Τὸ γελόν
καὶ ῥοδόν
τοῦ προσώπου μου ῥυτίδες
καὶ γεροντικαὶ φροντίδες
νῦν ἠλλοίωσαν οἰκτρῶς!

Μαύρη μοῖρα!
Ποῦ τὰ μύρα;
ποῦ τὰ χρώματα ἐκεῖνα;
Μοῦ πληροῦσι νῦν τὴν ῥίνα
οἱ ταμβάκοι ἀναιδῶς!

Ποῦ οἱ φίλοι;
Ποῦ τὰ χεῖλη
τὰ ῥοδόντα; τὸ σφρίγος;
Μ' ἐπισκέπτονται νῦν ῥίγος
καὶ ρευματισμοὶ ποδός.

XII

Πρὸς σέ. . .

Πρὸς σέ, πρὸς σέ, τὸν πολικὸν τῆς ἡθῆς μου ἀστέρα
τῆς λύρας ἀπευθύνεται τὸ σύντομόν μου ἄσμα.
Ἄν νύξ ποτε μ' ἐσκότισεν σὺ ἦσο ἡ ἡμέρα,
σὺ κῆπον μοὶ κατέστησας τοῦ μέλλοντος τὸ χάσμα.

Πρὸς σέ ἠνοίχθησαν ποτε τοῦ στήθους μου αἱ θύραι
καὶ εἶδες τὴν καρδίαν μου τὴν νεαράν νὰ πάλῃ,
καὶ εἶδες νὰ τὴν πλήττωσιν εἰρωνειῶν πλημμύραι
καὶ νὰ τὴν σκοτοδιναῖ τοῦ ἔρωτος ἡ ζάλη.

Πρὸς σέ ἐξηκοντίζετο πᾶς εὐηχος παλμός μου
καὶ εἶχε γίνετο ἔρωτος βωμὸς τὸ νέον στῆθος,
ἐξ οὗ καπνοὶ ἐξήρχοντο λιθάνου πολυόσμου!
Πλὴν δὲν πονεῖ ὁ ἄψυχος! δὲν ἀγαπᾷ ὁ λίθος.

Πρὸς σέ τὸν πολυκύμαντον τοῦ βίου πόντον πλέων
νὰ προσαρᾶξω ἤθελον τὸ ἀσθενές μου πλοῖον.
Ναυτίλος τότε ἄπειρος ἐνόμιζον ὠραῖον,
ἀκίνδυνον τὸ πέλαγος, ἀσκόπελον τὸν βίον.

Πρὸς σέ τῆς μνήμης στρέφεται ὁ οἶαξ αἰωνίως.
Ἀκόμη καίει λίθανος ἐντός μου συμπαθείας
κ' εἰς ἀναμνήσεις ζωηρὰς τυρβᾶ ὁ νῦν μου βίος,
διότ' ἡ Ἀθήνη δὲν νεκροῖ τὰς νεαρὰς καρδίας.

XIII

Ἀσμάτιον.

Τί μὲ θέλει
ὁ γλαυκός σου
ὄφθαλμός;
Τί μοὶ στέλλει
ὁ συχνός σου
ὁ παλμός;

Τόσφ, κόρη,
δειλὴ εἶσαι;
Σιωπᾶς;

Αἶ; . . προχῶρει!
μὴ φοβῆσαι.
Ἀγαπᾶς;

Ψέλλισέ το
μὲ τὰ χεῖλη
τὰ μικρά;
ἔκφρασε το,
μικρὰ φίλη,
καθαρὰ.

Αἶ! . . παιδίον
σὲ προδίδει
ὁ παλμός;
ὁ καμμύων
λόγον δίδει
ὄφθαλμός!

Εἰς τὰ χεῖλη
ἔπος ποῖον
κατοικεῖ;
αφίλει, φίλει;
ἔπος θεῖον
καὶ γλυκὺ.

XIV

Πρὸς τὴν γαλῆν.

Πρὸς σέ, γαλῆ, τῆς λύρας μου εὐθύνονται οἱ τόνοι
Οἱ ἄλλοι ῥόδα, ἀνακτας καὶ κόρας ἄς ὑμνωσι,
καὶ τὸν χρυσόν, ὅς εἰς αὐτοὺς θεότης εἶνε μόνη.
Ἐγὼ τὰ ἴδα σοῦ, γαλῆ, καλῶ νὰ ἀνοιχθῶσι.

Τὸν ὄφθαλμόν σου ἀνοιξε τὸν γαλανόν ἠπίως.
Ἄντανακλᾷ τὸν οὐρανόν' εὐρύς εἶν', ὡς ἐκεῖνος.
Ποτὲ δὲν τοῦ διέφυγεν εἰς ποντικὸς ἀχρεῖος;
δὲν τὸν καμμύει ποντικοῦ φονευομένου ὀρθῆνος.

Παρὰ τοὺς πόδας τοὺς ῥικνοὺς οἰκοδεσποίνης γραίας
πολλάκις εἰς χειμερινὰς ἐσπέρας καθημένη,
ζητεῖς τὸ θάλπος τὸ γλυκὺ ἐστίας γηραλέας
ὑπὸ τὰς κνήμας τῶν ποδῶν αὐτῶν προστριβομένη.

Ὅποιον βλέμμα βλοσυρὸν καὶ ἄγριον τοξεύεις,
ὁπότεν κύων εὐθαρσῆς παρταχθῆ ἔμπρός σου!
Τοὺς ὄνυχάς σου τοὺς ὀξεῖς προτείνεις μετὰ χλεῦσης
καὶ πνέει λύσσαν καὶ ὀργὴν ὁ κίμων ὄφθαλμός σου.

Ἦ! πόσον τὰς ἐφόδους σου κατὰ τῶν πινακίων
φοβοῦνται αἱ μαγείρισσαι καὶ οἱ οἰκοκυραῖοι!
Πᾶν σχέδιόν σου τολμηρὸν κατὰ πτηνῶν κ' ἰχθύων
ἂν ἐπιτύχη, ὦ γαλῆ, πολλὰς καρδίας καίει.

Οἱ ἔρωτές σου γέμουσι ῥωμαντισμοῦ καὶ πάθους!
Εἰς τοῖχον δώματος σαθρὸν, ἢ στέγην ἰσταμένην,
Ἐξάγεις τὸ οὐρλίασμα, ἐν ᾧ ἀπὸ τοῦ βάθους
γειτονικοῦ στεγασμάτος ἡ φίλη σὲ προσμένει.

Κ' ἐκεῖ ὁποῖων τρυφερῶν οὐρλιασμῶν σωρεία!
Κ' οἱ ὄνοι ὀγκανίζουσι τοὺς ἔρωτας ποιοῦντες,
κ' αἱ ἀηδόνες ἐν στιγμῇ ψελλίζουσι γλυκεῖα,
πλὴν σοῦ οἱ πόθοι βέουσι τοὺς πάντας συγκινοῦντες.

Καὶ σὺ τῆς ἐραστοφιλοῦς ἐπιθυμεῖς σελήνης
τὸ φῶς τὸ μελαγχολικὸν νὰ πίπῃ εἰς τοὺς τοίχους,
καθ' ἣν στιγμὴν τοὺς ἔρωτας ὑφαίνουσα εὐθύνεις
πρὸς τὸν πιστόν σου τοὺς βαθεῖς καὶ πλήρεις πάθους

[ἦχος.

Ἄλλ' εἰς αὐτοὺς ἀρκέσθητι τῆς λύρας μου τοὺς τόνους.
Ἄν ἦσ' εὐγνώμων καὶ ζητῆς μικρὸν νὰ μ' ἀνταμείψῃ;
προφύλαττε τοὺς στίχους μου καὶ κάμε μωῶν φόνους
ὅταν ἐκείνων ἄρπαγας αὐτοὺς ἀνακαλύψῃς.

Ποσάκις εἰς χειρόγραφα οἱ μῦς συνευωχοῦνται
ιδέας ῥοκανίζοντες εἰς τὸ μικρὸν τῶν στόμα!
Ἄλλ' ὅταν τὸν ὀδόντα σου ἴδω, εὐθὺς νεκροῦνται,
φοβοῦμενοι, ὡς Μέδουσαν, τὸ γαλανόν σου ὄμμα.

XVI

Ἐπεσε τὸ προσωπεῖον. . .

Ἐπεσε τὸ προσωπεῖον! . . ὑπὸ βλέμμα συμπαθείας,
ὑπὸ χεῖλη μειδιῶντα καὶ μετὰ φιλαρεσκείας
μοὶ ὑπέκρυπτεν ἀπάτην
καὶ τοὶ μ' εἶδιδε συχνάκις δέσμη δρκων θερμοτάτην.

Ἐπεσε τὸ προσωπεῖον! . . Τὴν καρδίαν τῆς ἡ κόρη
ἢ φιλάρεσκος ἐκείνη ὡς κυνάραν ἐθεώρει
ἢς περ εἶδιδεν ἐν φύλλον
εἰς τοῦ δρόμου τὸν τυχαῖον, ὃν ἐκάλει θερμὸν φίλον.

Ἐπεσε τὸ προσωπεῖον — Τῆς καρδίας τῆς τὸ μύρον
πᾶς ὡσφραίνετο ἀνέτως' μετὰ ἓνα μόνον γῦρον
ὑπὸ τὸ δωματίον τῆς
τὸν ἀπέκτα αὐτὴ φίλον μέχρι μνήματος πιστόν τῆς.

Ἐπεσε τὸ προσωπεῖον. . . Τίς φροντίζει νὰ τὴν βλέπῃ;
Τίς τὰ τορνευτὰ ἀκούει τῆς φιλαρεσκείας ἔπη;
Ἐρως εἰς τοιαῦτα χεῖλη
μεταφράζεται: — ἀπάτη παιγνιώδης καὶ αἰμύλη.

XVII

Ἡ Ἑλληνικὴ σημαία (*).

(1869).

Veh victis!

Κρύψατέ την, τοῦ ἀγῶνος παλαισταὶ δεδοξαμένοι.
Ἐῖρων σείλος τοῦ Χόβαρτ ἐπὶ τῶν πτυχῶν τῆς μένει,
καὶ τοὶ χθές εἰς τὰ Σφακία ὑπερήφανος ἐσκίρτα
κ' ἐκοσμεῖτο μετ' εὐώδη κρητικῶν ἀνθέων μύρτα.

Δὲν ἐκάη εἰς τὴν Πύλον, εἰς τὸ Πέτα δὲν ἐχάθη,
εἰς τοῦ Ἀρκαδίου μάρτυς τὴν θυσίαν παρεστάθη,
τὴν ἐδόξασεν ὁ Μάρκος, τὴν ἠσπάζετο ὁ Βύρων
καὶ τὴν ὑψωνεν ὁ Διάκος, πλήθη ἔνοπλα ἐγείρων.

(*) Ἐγράφησαν οἱ στίχοι οὗτοι ἐν Σύμφῳ κατὰ τὴν ἄφιξιν τοῦ
Τουρκικοῦ στόλου καὶ τὴν ἰκνησὴν τῆς Κρητικῆς ἐπαναστάσεως.

Ἐἶνε αὐτὴ ἡ σημαία τῶν κλεινῶν Δερβενεκίων,
Ψάυσατέ την... σελαγίζει τὸ ἀρχαῖον μεγαλεῖον.
Εἰς αὐτὴν τοῦ Ναυαρίνου ὁ καπνὸς ἀκόμη μένει
κ' ἡ πυρὰ τοῦ Ὀλυμπίου καὶ τοῦ Διάκου τὴν θερμαίνει.

Δὲν τὴν ἐπνίξε τὸ αἶμα τῆς σφαγιασθείσης Χίου,
δὲν ἐτάφη εἰς τὰ τεῖχη τοῦ κλεινοῦ Μεσολογίου.
Τῶν δαφνῶν προχθές τῆς Ἰδης τὴν ἐμύρωνεν ἡ δρόσος,
ἀλλὰ σήμερον τὴν τῆκε τοῦ αἰκίσματος ἡ νόσος.

Εἶσαι σὺ ἡ τοῦ Βριώνη, ὦ σημαία, τὴν μεγάλην
ταφιάσασα ἀγέλην εἰς λαμπρῶν πολέμων ζάλην;
Εἶσαι σὺ ἡ βαπτισθεῖσα εἰς τὸ αἶμα τῆς Κλεισῆος;
Σὲ ὁ Ζέφυρος ἐφίλει συμπαθῶς τῆς Ἀραχῶθος;

Τοὺς θριάμβους σου, σημαία, ἀρκετὰ ἔχεις πληρώσει,
κἂν ἐν πύσιμον ἀκόμη τοῦ ἐχθροῦ σὲ κηλιδώσῃ
σάβανον τῆς τῶν Ἑλλήνων γίν' εὐθὺς ἐλευθερίας
σβύνουσα τὸ ὄνομά των ἐκ τῆς νέας ἱστορίας.

XVIII

Ποιητοῦ ἀποχαιρετισμὸς

πρὸς τὴν ποίησιν.

1

Χαῖρε, ὦ Μοῦσ' ἀπέρχομαι τοῦ θεῖου σου λιμένος
κ' εἰς τῆς πραγματικότητος βυθίζομαι τὸν πόντον.
Ἄν ἔως τώρα Βόσπορον διέπλεον ἀσμένως
νῦν εἰς τὴν δίνην ῥίπτομαι κυματισμῶν βωόντων.

Ἀρκεῖ καλὸς, ἐξαισίος ὁ Βόσπορος σου εἶνε,
πλὴν μόνον μὲ τὸν Βόσπορον δὲν περατοῦται βίος.
Φεῦ! πόσ' εἰς τὸν διάπλου μας καὶ σκόπελοι καὶ δίναι
τὸ σκάφος ἀπειλοῦν ἡμῶν καὶ τὸ κτυποῦν ἀγρίως;

Συγχῶρει, Μοῦσα εὐγενῆς (*), ἂν γίνω λειποτάκτης.
Ἐάν ποτε σ' ἐκάλεσα νὰ μὲ θωπεύσῃς, φίλη,
ἂν αἰσθημάτων ἄλλοτε διήλθε καταρῥάκτης
τὰ στήθη μου, νῦν κλείονται πρὸς τὴν ὠδὴν τὰ χεῖλη.

Εἰπέ μοι, τί ἐκέρδησα τὴν λύραν ἀνακρούων
πονῶν τὴν ἀνθρωπότητα, πενθῶν μὲ τοὺς πενθοῦντας;
Φεῦ! ἐβαρύνθη δρμαθὸν εἰρωνειῶν ἀκούων
καὶ παραξένως ἀποιητὴν πολλοὺς μ' ἀποκαλοῦντας!

Δὲν εἶνε, ὄχι, ἐποχὴ γελῶτων καὶ ὀνείρων!
Ἐἶνε ὁ σιδηροῦς αἰὼν ἀτμοῦ, σιδηροδρόμων.
Καὶ τῶρ' ἂν ἔζη κ' ἐψαλλεν ὁ Πίνδαρος, ὁ Βύρων
γελῶντες οἱ ἀκροαταὶ θὰ ἠγειρον τὸν ὄμον.

Τὸ κύκνειόν μου, ποίησις, αὐτὸ εἶνε τὸ ἄσμα.
Σὲ παραιτῶ, ὦ ἔνθεε, ὦ κόσμει τῶν ὀνείρων,
εἰς τῆς πραγματικότητος βυθίζομαι τὸ χάσμα
τῆς λύρας μου ἐν ἀφανὲς μνημεῖον ἀνεγείρων.

(*) Οἱ κ. κριταί, θεωρήσαντες ἀνάρμοστον τὸ ἐπιθετικὸν τοῦτο
εἰς τὴν Μοῦσαν, ἠρνήθησαν, ἀκουσίως ἴσως, τὴν εὐ γ ε ν ε ι α ν
εἰς τὰς ἀγνάς κ ο ὄ ρ α ς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Μνημοσύνης, διότι
πιθανῶς δὲν ἦσαν φευδάρχοι! — Ἀσέβεια!

Εὐδαίμων, Μοῦσα, ἂν ἔμενον εἰς τὰ βασιλεία σου,
ἐὰν εἰς τὰ ἀπέραντα δλύμπιά σου κράτη
ἐπέρων τὰς ἡμέρας μου καὶ ἔψαλλον σιμά σου
θὰ ἤμην, Μοῦσα, ὄλβιος ἂν ἔζων ἐν ἀπάτῃ!

B'.

— Χορδαί, ἀκόμη μείνατε. . . ἀκόμη μὴ θραυσθῆτε.
Στῆτε ἀκόμη πρὸς στιγμὴν τὸν στόνον νὰ περάνω,
τὴν Μοῦσαν τὴν τιθήνην μου νὰ χαιρετήσω στῆτε
καὶ μ' ἐν τῆς ἔτι φίλημα τὸν πόνον νὰ ἰάνω.

Πικρὸς τῶ ὄντι χωρισμός! Μειράκιον τὴν εἶδον,
μειράκιον ἀμέριμον μὲ ταύτην ἐγνωρίσθην.
Μὲ ἐγαλούχει μὲ τροφήν ὄνειρων καὶ ἐλπίδων
κ' ἐκ ταύτης ζῶν ἔνθεον πρὸς χρόνον ἐδανείσθην.

Φεῦ! τότε μοι ἐφαίνετο ὁ κόσμος νέος ὄλος,
ἐν θεάτρον παγκόσμιον τὸ σύμπαν ἐξηπλοῦτο
ὁ χρόνος ἄπας Μάτιος ἀτέρμων, μυροβόλος
καὶ ἐν ἐλπίδων ἔπλεον καὶ φαντασίας πλούτῳ.

ὦ! τότε μὲ ἐξήγειρε τὸ ἄσμα τῶν ἐρώτων
καὶ μ' ἦτο πᾶν μειδίαμα πηγὴ παλμῶν εὐρεῖα.
Πολλάκις ἔκφρων ἔγινα εἰς φιλημάτων κράτον
καὶ μοι ἐφάνη ἡ ζωὴ μακρὰ Ἐδέμ, γλυκεῖα.

Ναί! τότε μὲ ἐμέθυε παιὰν ἐλευθερίας
καὶ τοῦ Τυρταίου ἤθελον τὰ ἔπη νὰ ψελλίσω
κ' ἐλάμβανον τὴν βάρβιτον ὁ ἔνθεος νεανίας
τὰς νίκας τῆς πατρίδος μου ποθῶν νὰ ἐξιμνήσω!

Παρῆλθον! εἰς τὰ χεῖλη μου διέπλευσεν ὁ γέλως,
μετὰ τὴν ζωηρότητα ἐπῆλθε νηνεμία,
μετὰ τὰ ὄνειρα ψυχρὰ ἐγρήγορσις καὶ τέλος
μετὰ ἐλπίδων στρόβιλον, ἰδοὺ ἡ ἡρεμία!

Ἰσως κατόπιν ἠχηρὸς παλμὸς μὲ συγκινήσει
καὶ νέοι ἀναλάμψωσιν ἐντός μου πόθοι μάγοι! . .
Ἰσως. . . καὶ ἂν ἡ λύρα μου ποθῆ νῦν νὰ σιγήσῃ
πλὴν δὲν θὰ τὴν νεκρώσωσιν ἀναισθησίας πάγοι.

Ἄς σιωπήσω! κ' ἡ σιγὴ λαλεῖ μὲ εὐγλωττίαν.
Μυρία λέγει ὁ νεκρὸς καὶ ὁμοῦ δὲν φωνάζει.
Ἐν μόνον βλέμμα ἄπειρον ἐγκλείει ῥητορείαν
καὶ ἐν βωδῶν μειδίαμα ἀνέκφραστα ἐκφράζει!

Γ'.

Χαῖρε, ὦ Μοῦσα! ἀλλὰ τίς τὴν χεῖρα μου πιέζει;
Τίς πάγος τὴν καρδίαν μου τὴν νεκρὰν πηγνύει;
Τίς φασματώδης σκελετὸς τὰ ἔπη μου ἐμπαίζει;
— «Πραγματικότης, λάβε με! Ἐδῶ τὸ ἄσμα κλείει.»

ΣΠΟΥΔΑΙΟΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΝ.

Ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν βιβλιοθήκη ἀπέκτησε πρό τι-
νων μνηῶν χειρόγραφον ἐκ μεμβράνης, περιέχον
τὴν ἐρμηγείαν τῆς πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῆς Ἰω-
άννου τοῦ Χρυσοστόμου. Πόσον δὲ ἄξιον λόγου
τὸ χειρόγραφον τοῦτο, ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐπομένης
ἐκθέσεως, ἢ ὁ πρῶτος βιβλιοφύλαξ Κ. Περβάνο-
γλου ἐπέβαλεν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν
καὶ τῆς δημ. παιδείας ὑπουργεῖον.

«Τὸ χειρόγραφον τὸ ὁποῖον τῆ πεφωτισμένη ὑμῶν
μερίμνη ἀπεστάλη ἐσχάτως πρὸς τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν
βιβλιοθήκην, καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀπὸ
46 πρ. μνηὸς διαταγὴν, κατετέθη εἰς τὸ ἐν τῇ βι-
βλιοθήκῃ τμήμα τῶν χειρογράφων, εἶναι ὑπὸ πολ-
λὰς ἐπόψεις ἄξιον λόγου, καὶ καθίσταται ἀληθὲς
κόσμημα τῆς ἡμετέρας βιβλιοθήκης, ἥτις δυστυχῶς
ὡς πρὸς τὰ χειρόγραφα οὐδέποτε ἦτο ἐκ τῶν πλου-
σιῶν.

«Ἐν πρώτοις ὀφείλεται, κατ' ἐμὴν γνώμην, δίκαιος
ἔπαινος εἰς τὸν ἐν Τριπόλει τῆς Βερβαρίας πρόξενον
τῆς Α. Μ., ὅστις κατῴρθησε ν' ἀποκτήσῃ τὸ κατὰ
τὰ μέρη ἐκεῖνα ἀνευρεθὲν χειρόγραφον, καὶ τὸ ἀπέ-
στειλεν εἰς τὴν Ἑλλάδα διότι ἄλλως ἤθελε βεβαίως
περιπέσει εἰς χεῖρας ξένου τινὸς καὶ κοσμήσει ἢ ἰ-
διωτικὴν ἢ δημοσίαν τινὰ τῆς δυτικῆς Εὐρώπης
βιβλιοθήκην, καὶ ἤθελεν οὕτως ἀπολεσθῆ διὰ τὴν
Ἑλλάδα.

«Ἀρκούντως ἐγύμνωσαν οἱ ξένοι τὸν τόπον μας,
ἀρκούντως ἀφῆραν ἀφ' ἡμῶν πλείστους ὄσους θη-
σαυροὺς, κληρονομίαν τῶν ἐνδόξων ἡμῶν προγόνων.
Εἶναι ὥρα πλέον παντὶ σθένει νὰ προσπαθήσωμεν
νὰ διασώσωμεν τὰ ἀνήκοντα ἡμῖν. Ὁ ἑλληνισμὸς
ἔχει σήμερον κέντρον τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα· αὕτη
εἶναι τὸ ταμειυτήριον παντὸς τῶ ἑλληνισμῶ ἀνή-
κοντος πράγματος.

«Ὁ συντελῶν λοιπὸν εἰς τὴν διάσωσιν τοιούτων
κειμηλίων, ὁποῖον τὸ ἀνὰ χεῖρας χειρόγραφον, εἶναι
Ἕλληνας ἄξιος τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς πατρίδος αὐτοῦ.

«Μεγάλως ἐνδιαφερόμενος ἐξ ἐμφύτου τινὸς κλί-
σεως πρὸς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν βιβλιογραφίαν ἐν γέ-
νει καὶ ἰδίως τὴν παλαιογραφίαν, θεωρῶν δ' ἐκτὸς
τούτου καὶ καθῆκόν μου, ὡς βιβλιοφύλακος τῆς ἐ-
θνικῆς βιβλιοθήκης, κατέγινα εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ
ἐν λόγῳ χειρογράφου παραβαλὼν αὐτὸ πρὸς ὅσας
ἐκδόσεις τῶν ὁμιλιῶν τοῦ Χρυσοστόμου ἔχομεν ἐν
τῇ ἡμετέρῃ βιβλιοθήκῃ καὶ κατὰ πρῶτον λόγον πρὸς
τὴν τοῦ Γάλλου Migne ἐν τῇ συλλογῇ τῶν Ἑλλή-
νων πατέρων (Patrologia graeca), ἥτις θεωρεῖται ἡ
πασῶν ἐντελεστέρα καὶ ἀκριβεστέρα.

«Ὁμολογῶ ὅτι τὸ ἔργον ἦτο ἀρκούντως ἐπιπονον
πλὴν δι' ἐμὲ καὶ τερπνὸν εἰς ἄκρον καὶ διδασκτικόν.

Ἡ διατήρησις τοῦ χειρογράφου εἶναι σπανία, αἱ δὲ
μεμβράναι ἐφ' ὧν ἐγράφη ἀρίστης ποιότητος.

Δυστυχῶς χεῖρ βέβηλος ἐτόλμησε, τίς οἶδε πότε,
νὰ κηλιδώσῃ πάντα τὰ ἐν ἀρχῇ ἐκάστου λόγου κο-
σμήματα, καὶ ν' ἀποκόψῃ καὶ τινὰ περιθώρια μεμ-
βρανῶν, χωρὶς ὁμοῦ ποσῶς νὰ βλάβῃ τὸ κείμενον.
Ἐν τέλει ἐλλείπουσι 4 1/2 σελίδες ἦτοι τὸ τελευ-
ταῖον μέρος τοῦ 33ου λόγου. Ἡ ἀτέλεια αὕτη εἶναι
ὄλως ἐπουσιώδης. Ἐν ἀρχῇ ἐκάστης παραγράφου τὰ
κεφαλαῖα γράμματα εἰσὶν ἐπικεχυρωμένα, ὅ,περ ἀ-
ποδεικνύει τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὸ φιλόκαλον τοῦ
ἐκπονήσαντος τὸ χειρόγραφον. Τὰ γράμματα εἰσὶ
στρογγύλα, καθαρὰ, ἐπιμελετημένα, φέρουσι δὲ τὸν
τύπον τῆς IB' ἢ τῆς II' μετὰ Χριστὸν ἑκατονταε-
τηρίδος. Δὲν εἶναι δὲ ἀρχαιότερα, ὡς ἠδύνατό τις νὰ
ἐκλάβῃ, διότι τὰ χειρόγραφα τῆς I' καὶ IA' ἑκα-
τονταετηρίδος ἔχουσι τὰ γράμματα ὅλα κεφαλαῖα.
Τὸ χειρόγραφον σύγκειται ἐκ φύλλων 389, ἦτοι
σελίδων 776, διηρημένων εἰς δύο στήλας. Ἐν τέλει
δὲ εἰσὶν ἕτερα φύλλα 3 ἢ σελίδες 6, ὧν ἡ πρώτη
ἔχει ἄνωθι μὲν τὴν ἐπιγραφὴν. Omelie Chrisosto-
mi in ep-las Pauli postilla, κάτωθι δὲ γράμματα
καλογηρικοῦς «Κοσμᾶ Ἰερομονάχου Κήρυκος Εὐαγ-
» γελικοῦ» μετ' ἐπιγραφῆς: «Τοῦ ἐν ἀγίοις Πατρὸς
» ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως
» τοῦ Χρυσοστόμου ἐκ τῆς ἐρμηνείας τῆς πρὸς Ῥω-
» μαίους ἐπιστολῆς τῶν ἠθικῶν ἢ δύναμις ἐν συν-
» τόμῳ.» Τῶν τριῶν ῥηθέντων τούτων φύλλων τὸ
περιεχόμενον δὲν ἠδυνήθη νὰ εὗρῃ τετυπωμένον
εἰς οὐδεμίαν τῶν ἐν τῇ ἡμετέρῃ βιβλιοθήκῃ ἐκδό-
σεων, καὶ εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι ἐὰν ἐξεδίδοτο
διὰ τοῦ τύπου.

Ἄξιον λόγου καθίσταται πρὸ πάντων τὸ χειρό-
γραφον διὰ τὴν περιλήψιν τοῦ περιεχομένου ἐκά-
στου λόγου, περιλήψιν γεγραμμένην ἐν περιθώριῳ διὰ
κινεθάρως. Οὕτω π. χ. ἡ περιλήψις τοῦ δ' λόγου
ἔχει οὕτω: «Περὶ ἀνεξικακίας καὶ μακροθυμίας, καὶ
» ὅτι δεῖ πάντων κρατεῖν τῶν παθῶν.» Ἡ δὲ τοῦ
Α' λόγου: «Ὅποῖον χρῆ εἶναι τὸν διδάσκαλον.» Ἐκ
τοῦ τύπου τῶν γραμμάτων ὑποθέτω ὅτι αἱ περιλή-
ψεις αὗται εἶναι ἔργον μεταγενέστερον ἐν τούτοις
δὲν ἠδυνήθη νὰ εὗρῃ αὐτάς, οὕτε ἐν τῇ ῥηθείῃ ἐκ-
δόσει τοῦ Migne, οὕτε ἐν ἄλλῃ τινὶ ἐκδόσει τοῦ
Χρυσοστόμου· εἰκόζω δὲ ὅτι εἶναι ἔτι ἀνέκδοτοι.

Ἐν τῷ κειμένῳ μεγάλα ὑπάρχουσι διαφοραὶ με-
ταξὺ τοῦ χειρογράφου τούτου, καὶ τῶν χειρογρά-
φων, ἐφ' ὧν βασίζεται ἡ σπουδαιότερα πασῶν τῶν
ἐκδόσεων, ἢ τοῦ Migne. Ἔργον ἀντάξιον καὶ τοῦ
κόπου καὶ τοῦ δαπανηθησομένου χρόνου ἤθελεν εἶ-
σθαι τὸ σημειοῦν μίαν πρὸς μίαν πάσας τὰς διαφο-
ρὰς ταύτας, διότι ἐξ ὧν ἐξέτασα, ἐπίσθην ὅτι
σαφεστέρα ἔννοια παρέχουσιν ἐν τοῖς πλείστοις

αἱ τοῦ ἡμετέρου χειρογράφου. Πλείστα ὅσα παρα-
δείγματα ἠδυνάμην νὰ φέρω πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τοῦ
ἰσχυρισμοῦ τούτου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀνὰ χεῖρας
χειρογράφου. Ὁ ἐκδίδων τοὺς λόγους τούτους τοῦ
Χρυσοστόμου θέλει οὕτως ἐκπονήσει ἐκδοσὴν πασῶν
τῶν ὑπαρχουσῶν ὑπερτέρων. Καὶ τοῦτο μόνον ἀρ-
κεῖ ὅπως πᾶς τις πεισθῆ περὶ τῆς σπουδαιότητος
τοῦ νέου χειρογράφου τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν βιβλιοθήκης.
Διατελῶ Κύριε Ἰπουργέ μὲ τὸ ἀνήκον σέβας.

Εὐπειθέστατος

Ὁ ἀ. βιβλιοφύλαξ τῆς ἐθνικ. βιβλιοθήκης
I. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΥΣ.

ΑΝΔΡΩΝ ΤΙΝΩΝ

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΣΤΙΓΜΑΙ

(Ἐκ τῶν τοῦ Disraeli
Poetical and Grammatical Deaths.)

Ἐκ τῶν ἐπομένων ἀνεκδότων παρατηροῦμεν ὅτι
τινὲς ἐτελεύτησαν ποιητικῶς, τινὲς δὲ καὶ γραμμα-
τικῶς.

Ἐλκυστικὴ τις δύναμις πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἐν τῇ
ποιήσει, ἀφοῦ βλέπομεν ὅτι ἐνίοτε ἀναφάνεται καὶ
εἰς τὰς κρισιμωτέρας τοῦ ἀνθρώπου περιστάσεις.
Τινὲς παρέσχον δείγματα τοῦ ποιητικοῦ αὐτῶν οἴ-
στρου καὶ εἰς αὐτάς τὰς τελευταίας στιγμὰς τοῦ
βίου των, συνθέτοντες ἢ ἀποστηρίζοντες στίχους ὅτε
ὁ θάνατος βαρὺς ἐπεκάθητο ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτῶν.

Ὁ αὐτοκράτωρ Ἀδριανὸς ἀποθνήσκων ἐποίησε τὴν
περίφημον προσφώνησιν εἰς τὴν ψυχὴν του, ἥτις τό-
σον ἐπιτυχῶς μετεφράσθη ὑπὸ τοῦ Ἀγγλοῦ Πάπ
Ὁ δὲ Λευκανὸς, ὅτε ὑπὸ τοῦ Νέρωνος διετάχθη φλε-
βοτομία ἀποθανεῖν, ἀφῆκε τὴν τελευταίαν πνοὴν
ἐπαναλαμβάνων χωρίον ἐκ τῆς ὀνομαστῆς αὐτοῦ
Φερσαλίδος, ἐν ἣ περιέγραφε τὴν πληγὴν θνήσκον-
τος στρατιώτου. Ὁ Πετρώνιος ἔκαμε τὸ αὐτὸ ἐνῶ
παρέδιδε τὸ πνεῦμα.

Ὁ Patris, ποιητὴς ἐκ Caen, αἰσθανόμενος τὸ τέ-
λος αὐτοῦ πλησιάζον, ἐσύνθεσε στίχους τινὰς ἀξίως
θαυμαζομένους. Εἰς τὸ μικρὸν τοῦτο ποίημα διη-
γεῖται ὀπτασίαν καθ' ἣν εὐρέθη πλησίον ἐτέρου· ἀ-
πευθυνθεὶς δὲ πρὸς αὐτὸν μὲ ὕψος ὑπεροπτικὸν ἔ-
λαβε τὴν ἀκόλουθον ἀπάντησιν

Ici tous sont égaux; je ne te dois plus rien;
Je suis sur mon fumier comme toi sur le tien.

Ὁ Desbarreaux ἐν τῇ κλίνῃ τοῦ θανάτου εὐρι-
σκόμενος ἔγραψεν ὠραῖόν τι ἄσματιον.

Ἡ Μαργαρίτα τῆς Αὐστρίας κινδυνεύουσα νὰ
πνιγῆ ἐν τινὶ τρικυμίῳ ἐσύνθεσε τὸ ἐπιτάφιόν της
εἰς στίχους. Ἄν δὲν ἐπνίγετο τί ἤθελε γίνεαι τὸ ἐπί-

γραμμά; και ἂν ἐσώζατο εἰς τί ἤθελε χρησιμεύσει; Προτιμότερον ἦτο νὰ ἀφιέρωσιν τὰς στιγμὰς ἐκείνας εἰς προσευχὴν παρὰ εἰς ἐπιτάφιον. Ἐν τούτοις τὸ ποιημάτιον, συντεθέν ἐν τοιαύτῃ δαινῇ περιστάσει δὲν ἐστραφίετο καὶ τῆς ἀφελείας τοῦ καιροῦ τῆς ἰδοῦ αὐτό.

Cy gist Margot, la gente demoiselle,
Qu' eut deux maris, et si mourut pucelle.

Ἡ Μαργαρίτα ἦτο μεμνηστευμένη Καρόλω τῷ Η' τῆς Γαλλίας, ὅστις ὄμως τὴν ἐγκατέλειπεν ἀκολούθως δὲ ἀρραβωνισθεῖσα τὸν Ἰσπανὸν τῆς Ἰσπανίας, ἐποίησε τοὺς ἄνω στίχους ἐν καιρῷ τρικυμίας, ὅτε μετέβαινεν εἰς τὴν Ἰσπανίαν διὰ τὴν τελετὴν τῶν γάμων τῆς.

Ἡ de Lerment, ἡ δικαίως ἐπωνομασθεῖσα φιλόσοφος, ἀπέθανεν ἀπὸ καρκίνου τοῦ στήθους. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῶν βασάνων τῆς διεκρίθη διὰ τὴν παραδειγματικὴν καρτερίαν τῆς. Τὴν στιγμὴν δὲ καθ' ἣν παρέδιδε τὸ πνεῦμα ἐτελείωνε τοὺς ἀκολούθους πρὸς τὸν θάνατον στίχους:

Nectare clausa suo,
Dignum tantorum pretium tulit illa laborum

Ὁ κλεινὸς τοῦ Δὸν Κιχώτου συγγραφεὺς, ὁ Ἰσπανὸς Κερβάντης, ἀφοῦ μετέλαβε τῶν ἀχράντων μυστηρίων, ἔγραψε τὴν εἰς τὸ σύγγραμμά του Persiles ἀφιέρωσιν.

Ὁ Roscommon ἐνὸς ἐξεψύχει ἐψιθύρισε δύο στίχους ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ παραφράσεως «Dies Irae,» μὲ δύναμιν φωνῆς, ἣτις ἐμαρτύρει ἐνθερμοτάτην εὐλάβειαν. Ὁ Waller κατὰ τὰς τελευταίας του στιγμὰς ἐπανελάβε στίχους τινὰς ἐκ τῶν τοῦ Βιργιλίου, ὁ δὲ Chaucer ἀπεχαιρέτισε πᾶσαν ἐπίγειον ματαιότητα διὰ τινος ἠθικῆς ὁδῆς ἐπιγραφομένης: «A »halade made by Geoffrey Chaucer upon his death-bedde lying in his grete anguyse.» (1).

Ὁ Κορνήλιος de Witt ἐπέστη ἀθῶος τῆς κοινῆς προλήψεως θύμα. Ὁ θάνατός του οὕτω πως περιγράφεται ὑπὸ τοῦ Hume.

«Ὁ ἀνὴρ οὗτος, ὅστις ὑπερέτησε τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἀναβὰς καὶ εἰς τὰ ὑψηλότατα τῶν ἀξιομάτων, παρεδόθη εἰς χεῖρας τῶν βασανιστῶν καὶ κατεμελίσθη ἀπανθρώπως. Μεταξὺ δὲ τῶν πολλῶν βασανιστηρίων πολλὰκις ἐπανελάμβανε τινὰ ὠδὴν τοῦ Ὀρατίου, προσαρμοζομένην εἰς τὴν ἀξιοδακρυτὸν αὐτοῦ κατάστασιν.»

Ἦτο δὲ ἡ τρίτη ὠδὴ τοῦ τρίτου βιβλίου ἢ ὁ περιφανῆς ἐκεῖνος φιλόσοφος καὶ πολιτικὸς ἀπήγγειλε κατὰ τὰς τελευταίας τοῦ θανάτου του στιγμὰς.

(1) Barham, ὁ συγγραφεὺς τῶν Ingoldsby Legends, ἔγραψε παρόμοιον τι μίλος ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ θανάτου του εἰς μίμησιν τῶν ἀρχαιοτέρων ποιητῶν. Ὁ ξυλογραφεὺς Bewick εἰργάζετο ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ θανάτου, καὶ ἀρῆκεν ἀτελείωτον ξυλογράφημά τι ὑπόθεσιν ἔχον The Old Horse waiting for Death.

Ὁ Μεταστάσιος, ἀφοῦ μετέλαβε τῶν ἀχράντων μυστηρίων καὶ μικρὸν πρὶν ἢ ἐκπνεύσει, ἀπήγγειλε μὲ ὄλον τὸν ἐνθουσιασμόν ὃν ποίησις καὶ θρησκεία δύνανται νὰ ἐμπνεύσωσι τὰς ἀκολούθους στροφάς:

T'offro il tuo proprio figlio,
Che già d'amore in pegno,
Ricchiuso in picciol segno
Si volle a noi donar.

A lui rivolgi il ciglio
Guardo chi t'offro, e poi
Lasci, Signor, se vuoi,
Lascia di perdonar.»

Ἡ Μούσα ἣτις μὲ ἠκολούθη κατὰ τὴν πορείαν μου, λέγει ὁ ἀποθνήσκων Gleim γράφων πρὸς τὸν Klopstock, ἀκόμη περιπτὰται ἐπὶ τῶν βαθμίδων τοῦ τάφου μου.»

Ὁ Gleim ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ θανάτου του ἐσύνθεσε συλλογὴν λυρικῶν ποιημάτων, *Τελευταῖαι ὠραι*, ἐπιγραφομένην.

Ὁ θάνατος τοῦ Klopstock ὑπῆρξε ποιητικώτατος. Ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ θανάτου κείμενος ἠκούσθη ἐκναλαμβάνων μετ' ἀσθενοῦς φωνῆς τοὺς ἰδίους αὐτοῦ στίχους ἐκ τοῦ Μεσσία. Ἦθελε νὰ ἀποθάνῃ μεταξὺ τῶν ἤχων τῆς ἰδίας αὐτοῦ λύρας καὶ τοῦ ὕψους τῆς Μούσης του.

Ὁ Chatelar, Γάλλος εὐγενὴς κατατομηθεὶς ἐν Σκωτίᾳ, λέγει ὁ Brantome, ἠρνήθη νὰ ἐκτελέσῃ τὰ θρησκευτικὰ αὐτοῦ χρέη κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς του, προτιμήσας ἀντὶ πάσης ἄλλης θρησκευτικῆς προετοιμασίας νὰ ἀποστηθίσῃ ἐν τῶν τοῦ Ronsard ποιημάτων. Ἀναβαίνων δὲ τὴν λαίμητόμον ἔλαβεν εἰς χεῖρας τὰ ποιήματα τοῦ Ronsard, καὶ πρὸς παρηγορίαν του ἀνέγνωσε τὸν ὕμνον εἰς τὸν θάνατον, ὃν, λέγει ὁ Brantome, ἐξελέξατο καταλλήλως πρὸς καταστολὴν τοῦ φόβου του.

Ὅτε ὁ Μαρκήσιος Montrose κατεδικάσθη νὰ κερφώσῃσι τὰ μέλη του εἰς τὰς θύρας τεσσάρων πόλεων, ὁ γενναῖος στρατιώτης εἶπεν ὅτι «ἐλυπεῖτο μὴ ἔχων ἄρκετὰ μέλη του διὰ νὰ κερφώσῃσι εἰς τὰς θύρας ἑβλῶν τῶν πόλεων τῆς Εὐρώπης ὡς μνημεῖα τῆς ἐδόξης του.» Πορευόμενος δὲ εἰς τὴν προσδιορισθεῖσαν τῆς καταδίκης θέσιν ἐστιχοῦργησε τὴν ἀπάντησίν του.

Ὁ Φίλιππος Strozzi, φυλακισθεὶς ὑπὸ τοῦ Μεγάλου δουκὸς τῆς Τοσκάνης Κοσμᾶ τοῦ Πρώτου, ἐγνώριζε τὸν κίνδυνον εἰς ὃν ἠδύνατο νὰ ἐκθέσῃ τοὺς φίλους αὐτοῦ ὅσοι ἔλαβον μέρος εἰς τὴν κατὰ τοῦ δουκὸς συνωμοσίαν, ἐκ τῶν ὁμολογιῶν ἃς ἠδύνατο νὰ τῷ ἀποσπάσῃσι διὰ τῆς βασάνου. Πᾶσαν καταβαλὼν προσπάθειαν πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς πατρίδος αὐτοῦ, ἐθεώρησεν ὅτι δὲν ἦτο ἐγκλημα τὸ νὰ ἀποθάνῃ, δι' ὃ καὶ ἀπεράσισε νὰ γείνη αὐτόχειρ. Μὲ τὸ ζῆφος δὲ διὰ τοῦ ὁποίου ἐφρονεῖται, ἐχάραξε πρὶν

ἐκτελέσῃ τὴν ἀπόφασίν του ἐπὶ τοῦ τοίχου τὸν ἀκόλουθον τοῦ Βιργιλίου στίχον.

Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor.

Ὁ Ἀνδρέας Chenier, περιμένων νὰ φθάσῃ ἡ σείρα του διὰ νὰ τὸν σφύρῃσι εἰς τὴν λαίμητόμον ἤρχισεν τὸ ἀκόλουθον ποίημα:

Comme un dernier rayon, comme un dernier zéphyre
Anime la fin d'un beau jour;
Au pied de l'échafaud j'essaie encore ma lyre,
Peut-être est ce bientôt mon tour;

Peut-être avant que l'heure en cercle promenée
Ait posé sur l'émail brillant,
Dans les soixante pas où sa route est bornée
Son pied sonore et vigilant.

Le sommeil du tombeau pressera ma paupière.

Ἐνταῦθα γράφων τὴν τελευταίαν λέξιν τῆς παθητικῆς ταύτης γραμμῆς προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ δημίου. Ποτὲ ὠραιοτέρα ἐρμηνεία λύπης δὲν διεκόπη ὑπὸ τόσο ὑπέρου συμβεβηκότος.

Ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἐπιστήμονες ἀπέθανον θάνατον ἐπιστημονικόν. Haller, ποιητῆς, φιλόσοφος καὶ ἰατρὸς, προσέβλεψε πρὸς τὸ πλησιάζον αὐτοῦ τέλος μετὰ μεγίστης γαλήνης. Ἐκράτει τὸν σφυγμὸν αὐτοῦ μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς, ὅτε δὲ εἶδεν ὅτι ἀποθνήσκει, ἐστράφη πρὸς τὸν συνάδελφόν του ἰατρὸν καὶ εἶπε: — «Φίλε μου, ἡ ἀρτηρία παύει νὰ κτυπᾷ» — καὶ σχεδὸν εὐθὺς ἐξεψύχησε.

Τὸ αὐτὸ ἀξιοπαρατήρητον συμβεβηκὸς ἠκολούθησε καὶ εἰς τὸν μέγαν Harvey (1).

Ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ θανάτου κείμενος ἐξηκολούθησε κάμνων παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ σφυγμοῦ του ὅτε ἡ ζωὴ ἐπλησίαζεν εἰς τὸ τέλος τῆς. Ὡς ἂν, λέγει ὁ Dr Wilson εἰς τὸν ἐκφωνηθέντα ἐπιτάφιον, ἐκεῖνος ὅστις ἐδίδαξεν ἡμῖν τὴν ἀρχὴν τῆς ζωῆς ἤθελεν, ἀποχωριζόμενος ἀπ' αὐτῆς νὰ ἐρευνησῇ καὶ τὴν τοῦ θανάτου.»

Ὁ μαθηματικὸς De Lagny κατὰ τὰς τελευταίας αὐτοῦ στιγμὰς, ὅτε πλέον ἀπώλεσε τὴν γνωριμίαν τῶν περὶ αὐτὸν φίλων του, ἠρωτήθη παρὰ τινος ἐκ τούτων, ἐπιθυμοῦντος ἴσως νὰ κάμῃ φιλοσοφικόν τι πείραγμα, ποῖον ἦτο τὸ τετράγωνον τοῦ ἀριθμοῦ δώδεκα. Ὁ θνήσκων μαθηματικὸς εὐθὺς, ἴσως καὶ αὐτὸς ἀγνοῶν τί ἔλεγεν, ἀπεκρίθη: «Ἐκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρα.»

Τὰ ἐπόμενα ἀνέκδοτα εἶναι διαφόρου φύσεως καὶ ἴσως δύνανται τὸν γέλωτα μᾶλλον ἢ τὸν θαυμασμὸν νὰ προκαλέσωσιν.

Ὁ Γάλλος γραμματικὸς Père Bouhours, πλέον προσεκτικὸς εἰς τοὺς λόγους ἢ εἰς τὰς ιδέας αὐτοῦ, λέγεται ὅτι ἀποθνήσκων ἀνεφώνησε πρὸς τοὺς φί-

(1) Ὁ Harvey πρῶτος ἀνεκάλυψε τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος.

λους του — «Je VAS ou je VAIS mourir, l'un ou l'autre se dit.» — Πιστὸς γραμματικὸς μέχρις ἐσχάτων.

Ἀποθνήσκων ὁ Malherbe ἐπέπληξε τὴν οἰκονόμον αὐτοῦ διότι ἐσολοίκισεν. Ὅτε δὲ ὁ πνευματικὸς του τῷ παρίστα τὴν εὐδαιμονίαν τῆς μελλούσης ζωῆς χυδαίως καὶ ταπεινὰ μεταχειριζόμενος φράσεις, ὁ ἀκριθέστατος καὶ καθαρὸς περὶ τὴν λέξιν θνήσκων ποιητῆς διακόψας αὐτὸν, εἶπε: «Σιώπη, διότι τὸ ἄθλιόν σου ὕφος μὲ κάμνει νὰ τὴν παραγνώριζω.»

Αἱ πλέον ἀρεσταὶ σπουδαὶ καὶ εὐχαριστήσεις τοῦ La Mothe-le-Vayer συνίσταντο εἰς περιγραφὰς τῶν ἀπωτέρων χωρῶν. Ἐδῶκε δὲ ὄντως καταπληκτικόν τι δείγμα τῆς ἐπιβροχῆς τοῦ πάθους του, ὅτε καὶ αὐτὸς ὁ θάνατος ἐπεκλήθη ἐπὶ τῶν χειλέων του. Ὁ περίφημος περιηγητῆς Bernier, εἰσελθὼν εἰς τὸ δωμάτιον καὶ σφύρας τὰ παραπετάσματα τῆς κλίνης τοῦ θνήσκοντος φίλου του ἵνα τῷ εἴπῃ τὸ τελευταῖον χαῖρε, ὁ La Mothe-le-Vayer τὸν ἠρώτησε μετ' ἀσθενοῦς φωνῆς — Ἐ! φίλε μου! τί νέα ἐκ τοῦ Μεγάλου Mogul;

Φ. Α. ΜΑΓΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ.

ΣΥΛΛΟΓΗ ΛΕΞΕΩΝ

ἐν χρήσει ἐν τε Αἰγύλῃ καὶ Κρήτῃ.

(Συνέχ. Ἰδε φυλλ. 463.)

Ἐξαγγέλλω, ὅτε ὁ ἀσθενὴς παραλαλεῖ.

Κλίρει, ὅτε δίδει ὁ ἥλιος. Ὡς καὶ οἱ στίχοι:

Ὁ ἥλιος κλίνει
Ἡ μέρα σώνεται
Κ' ὁ νοῦς μ' ἀπ' τ' εἰσένα
Δὲν συμμαζώνεται.

Ἀνοδύτης, ὁ μὴ ἔχων καλὴν ὁδὸν, ἦτοι ὁ ἄνευ σταδίου.

Συζευκτῆς, ὁ τοῦ χωραφίου σέμπρος.

Ξεροφανῶ ἔχω δύσκολον τὸν ὕπνον, ὡς ὅτε τι κοιμάται εἰς ξένην οἰκίαν, ὡς τὸ παρ' ἡμῖν ζενεῦομα

Ἀποδομένος, ὁ καταντήσας εἰς ἀθλίαν κατάστασιν. Καὶ οἱ στίχοι:

Ἵπομονὴ κ' ὑπομονὴ
Κι' ὡς πότε ν' ἀπομένω,
Γιὰ δέτα ἡ ὑπομονὴ
Πῶς μ' ἔχει ἀποδομένο!

Κακαποδομένος τὸ αὐτὸ μὲ τὸ ἄνωθεν.

Ἀνδρογαλίζει ἐνδυναμοῦται, ἐμψυχώνεται, λέγεται καὶ ἐπὶ γυναικὸς ἣτις εἶναι εὐδιάθετος διὰ γάμον.

Ἐξαπόλιωσε. Ἐκοψεν εἰς τεμάχια τὸ ψῆμα.

Ἀρόλιθος, λίθος κοῖλος ἐκ φύσεως, πληρονόμενος ἐξ ὕδατος ἐκ τῆς βροχῆς καὶ χρησιμεύων εἰς πότισμα τῶν ζώων.

Λάρακας. Λάρναξ.

Ταρίζω. Τεντόνω.

Ξεταρίζω, ἐπὶ ὑποδημάτων ὅταν πλατύνουν.

Ἐξεθύμησε μεταφορικῶς, ἐπὶ τῆς γῆς ὅτε μετὰ τὴν βροχὴν ἀναφύονται τὰ χόρτα.

Κοίτη, ἡ φώλεα τῶν δρνίθων.

Καλοπίτατος, εὐπειθής.

Κύκλος. Νῆμα ἢ σύρμα ἐν σχήματι κύκλου συναζόμενον.

Βραχνάς, ἴσως παραφθορά τῆς λέξεως βραχνάς. Δαίμονες, κατὰ τὰς προλήψεις, οἱ ὁποῖοι κακομεταχειρίζονται τὰς γυναῖκας. (Γαλ. incubes.)

Τέκνον.

ἽΟρέγομαι.

Λερίκα, πνεύματα κακόβουλα, δαίμονες.

Ξεκαμπαρίζω, σταθμίζω, ζυγίζω, (πιθανόν νὰ μὴν ἦναι ἀρχαῖον) ἐξ οὗ καὶ οἱ στίχοι:

Ἡ ξενητιά κ' ἡ ὄφρατι, ἡ πίκρα κ' ἡ ἀγάπη
Ὅλα τὰ ξεκαμπάνισαν, μὰ πλεῖο βερειά 'ν ἡ ἀγάπη.

Τάπεδος.

Αἶγα.

Ρογαλίδα, φαρμακερὸν φαλάγγιον, ἴσως τὸ παρ' ἡμῖν μαρμάγκα. Πιθανόν εἶναι παραφθορά τοῦ βραγίου ὑποκορ. σοῦ ράξ. Ἴδὲ λέξ. Γαζῆ.

Ἀποδήμησαν, ἐπὶ τῶν φθινουσῶν ὄπωρων.

ἽΩμοσα, ὠρτίσθη.

ἽΟμάδι, ὁμοῦ ἐξ οὗ καὶ οἱ στίχοι:

Ἐνας βοσκὸς μιὰ ταχυνὴ
Σ' ἕνα βαθὺ λαγκάδι
Μιὰ βοσκοπούλα ἀπάντησε
Κ' ἐπήγαιναν ὁμάδι.

ἽΟμνύω. Ἐξ οὗ καὶ οἱ στίχοι:

«Νὰ ζήσης, βοσκοπούλα μου,
Τεράκι νὰ γενουμέν
Σ' ἔμνύω στὸ κουράδι μου (1)
Νὰ μὴ ξεχωρισθοῦμεν.

ἽΕπικαλοῦμαι, ἐπὶ ἁγίων.

Ἀναστοροῦμαι, ἐνθυμοῦμαι ἐξ οὗ καὶ οἱ στίχοι:

«Ἀπόψε τὰ ματάκια μου ἔκλαψαν τὰ καυμένα
Γιατὶ ἀναστορηθήκανε βάσανα περασμένα.

Εὔγαρον ἡ ὀρθότερον *εὔωρον*, ξάγναντο, θέσις ἔχουσα ὠραῖαν θέαν, ἢ ἐκτεταμένον ὀρίζοντα.

Ὀθριο, ἀρχαῖον ἑλληνικόν, ὡν πεπαλαιωμένον τὸ ἀλλαχοῦ κλοῦθιον.

Μονοκράτι, πράγμα, ἢ ἐργαλεῖον ἐξ ἑνὸς μόνου ξύλου, γαλλιστὶ tout d'un pièce.

Παρούτια, δύο βάρδοι θεμένοι ἐνθεν καὶ ἐνθεν τοῦ ἀρότρου διὰ νὰ διασκορπίζουσι τὸ χῶμα.

Βιβλίανος, ἐπιθ. πεπικιδευμένος καὶ θηλ. βιβλιακία.

ἽΕδοξε, μοῦ ἐφάνη ἢ μοῦ ἤρρασαν.

ἽΥπεποθήθηκα, ἐξαφνίσθηκα, ἐφοβήθηκα.

(1) Ποίμνιον.

Ξεπάζομαι, ὅταν ξυπνῆ τις αἴφνης. Γαλλ. se reveiller en sursaut.

ἽΕκαμψε, δὲν ἔχει ἄλλον χρόνον ἢ πρόσωπον. Ἐἶναι ἐκ τοῦ κάμπτω· οἱ ἐγγχώριοι τὸ μεταχειρίζονται ἀντὶ τοῦ ἐπήγαινε.

ἽΡιμαδολόγος, ὁ στιχοῦργός.

Βρύου, χόρτον ἐπὶ κορμοῦ δένδρου· καθὼς καὶ εἰς τοὺς ἀπὸ τὴν θάλασσαν βρεγμένους λίθους. Γαλλ. mousse.

Φρία, ἡ λεγομένη μέθη.

Μετόχαρις, ὁ γεωργὸς μετοχείου Γαλ. (ferme.)

ἽΑναφορός, ὁ σπλὴν καὶ τὸ στόμιον διὰ τοῦ ὁποίου ἐξέρχεται ὁ καπνὸς καὶ ὁ κεκαυμένος ἀήρ τῆς ἐστίαις, παρ' ἡμῖν ἢ ὀπὴ περὶ τῶν πλευρῶν τοῦ φούρνου, τὴν ὁποῖαν ἀνοίγουν διὰ νὰ ἐλαττωθῇ ἡ παρὰ πολὺ θερμότης αὐτοῦ. ("Ἐπεταὶ συνέχεια.")

ΝΥΜΦΗ ΠΛΟΥΣΙΑ.

(Ἐκ τοῦ ἄγγλικού.)

Α'.

— Τὸ κύριον ζήτημα εἶναι ποῦ θέλει ἀπεράσει τὰς ἐορτὰς τῶν Χριστουγέννων; ἠρώτησεν ὁ θεὸς μου Κάρολος.

— Μὲ καθ' ἕνα ἀπὸ ἡμᾶς κατὰ σειράν, ἀπεκρίθη ὁ θεὸς Ἰωάννης.

— Ὅχι, ὄχι, δὲν τὸ νομίζω καλὸν διὰ τὸ κοράσιον, εἶπεν ὁ θεὸς Δαυὶδ.

— Κάλιον ἀφήσετέ τιν ὀλοκλήρως εἰς ἐμὲ, ἀδελφέ. Ἡ οἰκία μου εἶναι πολὺ πλέον κατάλληλος διὰ μίαν νέαν κόρην παρὰ αἱ ἰδικαί σας. Μίαν ἡμέραν σκοπεῖω νὰ νυμφευθῶ, καὶ μάλλον ἀρμόζει εἰς τὴν Λουίζαν νὰ κατοικῇ ἐντὸς οἰκογενείας παρὰ εἰς τὴν οἰκίαν ἀνύμφων ἀνδρῶν. Τοιοῦτοτρόπως θὰ ἔρχεσθε νὰ τὴν βλέπετε ὅποταν θέλετε, εἶπεν ὁ θεὸς μου Ἐρρίκος.

Ὅλοι ἐφάνησαν συγκατανεύσαντες εἰς τὸ σχέδιον τοῦτο, ὅτε εἰς τῶν ὑπαλλήλων εἰσελθὼν εἶπεν:

— Ὁ λόρδος Κόλουου ἐπιθυμεῖ νὰ σᾶς ἴδῃ, Κ. Δόβς.

Καὶ οἱ τέσσαρες ἀδελφοὶ ἠγέρθησαν ἀμέσως.

Ἡ συνομιλία αὕτη ἔλαβε χώραν εἰς τὸ ἰδιαίτερον γραφεῖον τοῦ θεοῦ μου Ἐρρίκου. Πέριξ τοῦ δωματίου ἐκάθηντο οἱ θεοὶ μου, ἄνθρωποι φαλακροὶ, εὐσαρκοὶ, ἠλικιωμένοι, φέροντες βαρεῖας ἀλύσεις εἰς τὰ ὠρολόγια των, καὶ γαστέρας προεξεχούσας. Ἐγὼ δὲ, μικρὰ καὶ ἀδύνατος δεκατριετῆς κόρη, ἤμην βυθισμένη εἰς τὴν γωνίαν ὑπερμεγέθους δερματίνου θρανίου. Ἡμῆν δειλὴ καὶ ἐνδακρὺς ἕνεκα τοῦ θανάτου τῆς θείας μου Φλώρας. Καίτοι δὲ ἡ θεία Φλώρα

δὲν μὲ ἐπεριποιεῖτο μετὰ τοσούτης οἰκειότητος καὶ συμπαθείας ὅσον τὸν Ξέρην, τὴν μεγάλην περιεκτικὴν γαλῆν τῆς, μολοντοῦτο ἦτο ἡ μόνη φίλη ἣν ἐπὶ πολὺν καιρὸν ἔσχον.

Ὁ εἰσελθὼν λόρδος Κόλουου ἦτο ὑψηλόσωμος τις καὶ γηραλέος ἀνὴρ μὲ κόμην χιονώδη, παρειὰς ἐρυθρὰς καὶ μὲ ἐλκυστικώτατον ἐπὶ τῶν χειλέων μειδιάμα. Ὅτε ἐμειδία μὲ ἐνεθύμιζε τὸν φίλιό μου πατέρα, καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἠγάπων. — Ἐξεπλήχθη μὲγάλως βλέπουσα μετὰ πόσης ταπεινότητος οἱ θεοὶ μου — καὶ πρὸ πάντων ὁ Ἐρρίκος — ἐφέροντο εἰς τὸν νεοεἰσελθόντα. Ὁ θεὸς Ἐρρίκος ἔκαμε τόσον μεγάλας ὑποκλίσεις, ὥστε ὑπέθεσα ὅτι δὲν θέλει πλέον ἐγερθῆ, καὶ ἐν τούτοις ἐγνώριζον ὅτι ἦτο ὑπερπλοῦτος, ἐνῶ ὁ λόρδος Κόλουου ἦτο πτωχότατος. Ὅτε αἱ ὑποκλίσεις, προσήσεις καὶ χαιρετισμοὶ ἔλαβον τέλος, ὁ λόρδος Κόλουου μὲ ἐκάλεσε πλησίον του, καὶ λαμβάνων τὰς δύο μου χεῖρας προσηνῶς εἰς τὰς ἰδικὰς του, μὲ ἠρώτησεν ἀν ἐγνώριζον ποῖος εἶναι, ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην:

— Ναί, εἴσθε ὁ πάππος.

Εἰς τὴν ἀπόκρισίν μου ταύτην ἐφάνη μὲγάλως εὐχαριστηθεῖς, καὶ μὲ ἠσπάσθη.

Οἱ πέντε κύριοι ἤρχισαν νὰ συνομιλῶσι μετὰ μεγάλης σπουδῆς ἐπὶ πολλὴν ὥραν, τόσον ὥστε, καίτοι ἀρκετὰ ἐνόουν, ἤρχισα ὅμως νὰ βαρύνωμαι, καὶ λάθρα ἐχασμήθη ἀπαξ ἡ δις ὀπισθεν τῆς μικρᾶς χειρός μου. Ὁ θεὸς Ἰωάννης τὸ παρατήρησε καὶ μὲ εἶπε φιλοφρόνως:

— Λουίζα, μὲ φαίνεται ὅτι ἤρχισες νὰ βαρύνεσαι. Κύριε Φόρλωγη, ἐξέλθετε ὀλίγον μὲ τὴν δεσποσύνην εἰς ἕνα μικρὸν περίπατον, — περιέλθετε τὰ ἐργαστήρια, καὶ ἀγοράσατε ὀλίγα γλυκίσματα.

Ὁ Κ. Φόρλωγη εἰς ἐν ἀπυθύθη ὁ θεὸς Ἰωάννης, ἦτο ἄνθρωπος ἰσχνὸς καὶ ὑψηλοῦ ἀναστήματος, νευρικός καθ' ὑπερβολὴν καὶ ἀπολογητικὸς εἰς τὸ ἄκρον. — Μὲ ἐζήτησε συγγνώμην διότι ἐλησμόνησε τὰ χεῖρόκτιά του ἐντὸς τοῦ θυλακίου τοῦ ἐπανωφορίου του, μὴ λείψας νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς αὐτὰς περὶ συγγνώμης αἰτήσεις του πάλιν, ὅτε ἀνεκάλυψεν ὅτι ἐξηλθε φέρων τὴν γραφίδα ὀπισθεν τοῦ ὠτίου του. Διευθύνθημεν εἰς ἐν ζαχαροπωλεῖον καὶ ἀφοῦ ἐφαγον ἐν παγωτὸν ὁμοῦ μὲ δύο δίπυρα, μὲ ἠρώτησεν ὁποῖος εἶδος ἐργαστήρια ἐπεθύμουν νὰ ἴδω. — Ἐγὼ ἐξέφρασα τὴν ἐπιθυμίαν μου νὰ ὑπάγωμεν εἰς ἡσυχόν τι μέρος μακρὰν τοῦ θορύβου τῶν ἀμαξῶν καὶ τῆς τύρβης τοῦ κόσμου. Κατὰ συνέπειαν λοιπὸν τῆς ἐπιθυμίας μου ταύτης μὲ ὠδήγησεν εἰς μικρὰν τινα καὶ ἡσυχον πλατεῖαν περιτριγυρισμένην ἀπὸ ὑψηλοτάτας οἰκίας. — Ἦτο ὅμως τόσον σιωπηλὸς, ὥστε ὑπέθεσα ὅτι ἐδυσχεραστεῖτο διότι ἐξηλθε μετ' ἐμοῦ, καὶ τὸν ἠρώτησα διατὶ δὲν ὠμίλει.

— Δὲν ἀρμόζει εἰς τὴν τάξιν μου νὰ ὀμιλῶ μὲ μίαν δεσποσύνην ὁποῖα ὑμεῖς. Εἶμαι ἀπλοῦς ὑπάλληλος, εἶπε μὲ ὕφος ταπεινότατον, ἐνῶ ὑμεῖς εἴσθε ἐγγόνη λόρδου, καὶ κληρονόμος τριάκοντα χιλιάδων λιρῶν.

— Τριάκοντα χιλιάδων λιρῶν! Εἴσθε βέβαιος;

— Βεβαιότατος, δεσποσύνη. Ἀνεγνώσα ἰδίους ὀφθαλμοῖς τὴν διαθήκην κατὰ διαταγὴν τοῦ κυρίου.

— Καὶ ποῖος μὲ ἔδωσεν ὄλα αὐτὰ τὰ χρήματα;

— Ἡ θεία σας Δόβς, δεσποσύνη.

Ὁ Κ. Φόρλωγη κατώρθωσε νὰ ὑπερνικήσῃ ὀλίγον τὴν δειλίαν του, καὶ μὲ διηγῆθη πόσον ἐξυπνος γυνὴ ἦτο ἡ θεία μου, καὶ πῶς διήλθεν ὕλην αὐτῆς τὴν ζῶην θησαυρίζουσα πλοῦτη.

— Εἴσθε μικρὰ, δεσποσύνη, καὶ τὴν ἐγνώριστετε μόνον ὡς ἀγαπῶσαν τὴν γαλῆν τῆς. Ἄλλ' αὐτὴ ἦτο ἀπλῶς μόνον ἡ ἀνακούφισις τῆς. Κατεγίνετο συσσωρεύουσα κτήματα ἐπὶ κτημάτων, γαίας ἐπὶ γαιῶν καὶ πᾶν ὅ,τι προσοδοφόρον, τοιοῦτοτρόπως δὲ κατώρθωσε νὰ διπλασιάσῃ τὴν ἀρχικὴν τῆς περιουσίαν.

Ὁ Κ. Φόρλωγη βαθμηδὸν ἐγίγετο δημηλιτικώτερος· τοσοῦτους δὲ ἐπαίνους ἔκαμε διὰ τὸν πατέρα μου, ὥστε οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἔλαμψαν ἀπὸ εὐχαριστήσιον.

— Τετράκις, εἶπεν, ἔσχον τὴν τιμὴν νὰ ἴδω τὸν Κ. Φιτζάδαμ. — Πόσον ὠραῖος ἀνὴρ ἦτο! Ἐλευθέριος, ὡς οἱ πλείστοι Ἴρλανδοὶ, ἀλλ' ἐντελής εὐγενῆς εἰς τὰς ἰδέας του. Ὅτε ἤκουσα ὅτι ἐπνίγη, ἔλαβον τὸ βιβλίον τῶν συναλλαγμάτων καὶ ἰδὼν τὰς ἀποδοχὰς εἶπον κατ' ἐμαυτόν — Ἄ! οὐδεὶς θέλει σᾶς λάβει εἰς τὴν λῆξίν σας!

Δὲν ἐνόησα τὴν σημασίαν τῆς τόσης εὐγλωττίας, ἀλλ' ἐφθασεν εἰς τὰ ὠτά μου ὡς ἤχος τις παθητικώτατος. Ὁ Κ. Φόρλωγη ἔφερε τὴν χειρίδα τοῦ φορέματός του εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του, ἐγὼ δὲ διὰ τοῦ ρινομάκτρου μου ἐσφόγγισα δύο μεγάλα κυλίσαντα δάκρυα.

— Νομίζω, δεσποσύνη, ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ ἐπιστρέψωμεν, εἶπεν ὁ Κ. Φόρλωγη. — Καί, ὦ δεσποσύνη Φιτζάδαμ! ἐξηκολούθησε μὲ τόνον ἐμφαντικώτατον, ἀν ποτὲ θὰ σᾶς εἶναι δυνατόν, καὶ ἀναμφιβόλως θὰ σᾶς εἶναι, νὰ βοηθήσετε ἕνα πτωχὸν ὑπάλληλον, ὅστις ἔχει μόνον ἑκατὸν λίρας ἐτήσιον μισθὸν καὶ γέροντα πατέρα νὰ διατηρήσῃ, ἐλπίζω, δεσποσύνη Φιτζάδαμ, ὅτι δὲν θέλετε λησμονήσει τὸν ταπεινὸν σας δούλον.

— Ἵπόσχομαι ὅτι δὲν θέλω λείψει, εἶπον μετὰ ζωηρότητος.

Ὅτε ἐπεστρέψαμεν εἶδον ὅτι ὅλοι οἱ θεοὶ μου εἶχον ἀναχωρήσει, ἐκτὸς τοῦ Ἐρρίκου, ὅστις ἐκάθητο μόνος μετὰ τοῦ λόρδου Κόλουου.

— Ἐ! Λουίζα, εἶπεν ὁ πάππος μου, διευθετήσαμεν τὰς ὑποθέσεις μας καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ ἀκούσω καὶ σὲ σύμφωνον. Οἱ θεοὶ σου γενναῖως καὶ ἀφιλο-

κερδῶς, πρὸ πάντων δὲ ὁ Κ. Ἑρρίκος Δόξ, παρητήθησαν τῆς φυσικῆς ἐπιθυμίας ἢν εἶχον διὰ τὸ ἐπιβλέψωσιν ἐπὶ τῆς ἀνατροφῆς σου. Συγκατένευσαν δὲ τὸ ἐμπιστευθῶσιν αὐτὸ τὸ χρέος εἰς ἐμέ. Δὲν ἤθελον τολμήσει νὰ ἀναλάβω τοιοῦτον χρέος, ἀλλ' ἀναγκασμένοι ἐπὶ τῆς παροικίᾳς ἢν ἔχω διὰ τὴν φρόνησιν καὶ τὰς γνώσεις τῆς Λαίδης Κόλουου.

— Μιλῶρδε, αὐτὸ τὸ σχέδιον εἶναι τὸ καλλήτερον, εἶπεν ὁ θεὸς Ἑρρίκος διακώψας τὴν ὁμιλίαν τοῦ λόρδου, καὶ ἐλπίζω ὅτι ἡ ἐντιμότης σας θέλει συγχωρήσει τοὺς ἀδελφούς μου Κάρολον καὶ Δαυὶδ διὰ τὴν τραχύτητά των. Ὅσον διὰ τὸν Ἰωάννην, ἐγνώριζον ὅτι ἤθελε παραδεχθῆ τὴν γνώμην μου. Πάντοτε μὲ ἀκούει, μιλόρδε. Εἴμεθα ἄνθρωποι τοῦ ἐμπορικοῦ κύκλου, βυθισμένοι εἰς ὑποθέσεις, ἐνῶ ἡ ἐξοχότης σας εἶσθε εἰς τὸν ἀριστοκρατικὸν κύκλον. Ἡ περιουσία τῆς ἀνεψιάς μου φυλάττεται ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς τέσσαρας ἀδελφούς, καὶ ἐλπίζω ὅτι δεόντως θέλει τιμῆσαι τὴν τύχην τὴν ὁποίαν ὑμεῖς καὶ ἡ εὐγενὴς σύζυγός σας ἠθέλετε ἐκλέξει κατάλληλον διὰ τὴν Λουίζαν.

— Εἶσαι εὐχαριστημένη, Λουίζα; μὲ ἠρώτησεν ὁ πάππος μου, μετὰ ἱλαροῦ μειδιάματος, σύρας με πλησίον του.

— Ἐντελῶς εὐχαριστημένη, ἀπεκρίθη, φιλήσας αὐτὸν ἐπὶ τῆς παρειᾶς.

Ὁ θεὸς Κάρολος μὲ συνεχάρη καὶ ἡ συνέντευξις ἔλαβε τέλος.

B'.

Ἡ οἰκογένεια Δόξ ἦτο μίαν ἐκ τῶν πλουσίων τοῦ τόπου. Ὁ πάππος μου, ὅστις ἦλθεν εἰς Λονδίνον ἔχων ἐν τῷ θυλακίῳ του ἑπτὰ μόνον σελίνια καὶ ἐν τρίτον, ἄφισε μίαν οὐκ εὐκαταφρόνητον περιουσίαν εἰς τὸν υἱὸν του. Ὅτε οὗτος ἀπέθανεν, ἑκατὸν χιλιάδας λιρῶν στεργιλιῶν διαιμοιράσθησαν μεταξὺ τεσσάρων υἱῶν καὶ δύο θυγατέρων. Οἱ θεοὶ μου καὶ πρὸ πάντων ὁ Ἑρρίκος καὶ ὁ Ἰωάννης, διὰ τῆς ἐξαιρετικῆς αὐτῶν δραστηριότητος ἠδυνήθησαν νὰ ἀυξήσωσι τὸ μέρος τῶν πολλῶν περισσώτερον. Ἡ θεία μου Φλώρα ἠκολούθησε τὸ παράδειγμα τῶν ἀδελφῶν τῆς. Ἡ μήτηρ μου ὅμως φαίνεται ὅτι εἶχεν ἀλλέως διαπλασθῆ. Ἐν ἔτος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πάππου μου, ἔδωσε τὴν περιουσίαν τῆς ὁμοῦ μετὰ τῆς μικρᾶς ὠραίας τῆς χειρὸς εἰς τὸν Ἀδάμ Φιτζόδαμ, στρατιωτικὸν καὶ νεώτερον υἱὸν τοῦ λόρδου Κόλουου. Οἱ φρόνιμοι θεοὶ μου ἀπεδοκίμασαν τὸ συναικίσιον τοῦτο, ἡ δὲ ἀδελφή των Φλώρα μεγάλως δυσηρεστήθη διὰ τὴν τρέλλαν τῆς Λουίζης, νὰ ὑπάγῃ νὰ ὑπανδρευθῆ τὸν νεώτερον υἱὸν πτωχοῦ εὐγενούς. Τοῦτο ἦτο ὅλως ἀδιάφορον εἰς τὴν μητέρα μου, ἥτις ἦτο γυνὴ εὐφυῆς καὶ ἠγάπα τὸν μικρὸν

δάκτυλον τοῦ πατρὸς μου, πολὺ περισσώτερον ἀπὸ ὅλους ὁμοῦ τοὺς ἀδελφούς καὶ τὴν ἀδελφὴν τῆς συνηνωμένους. Καὶ δὲν θυμάζω διατὶ ἠγάπησε τόσο τὸν πατέρα μου. Ἦτο ὁ πλέον ἀξέραστος τῶν ἀνδρῶν, τόσο ὠραῖος, τὴν φυσιογνωμίαν τοσοῦτον εὐγενής· οἱ κυανοὶ ὠραϊότατοι ὀφθαλμοὶ καὶ ἡ καστανόχρους κόμη τὸν καθίστανον ἄνδρα οὐκ ἐκ τῶν τυχόντων. Ἦτο ἀστεῖος καὶ καλοκῆρατος· κατὰ τὰς βροχερὰς τοῦ χειμῶνος ἡμέρας συνέπαιζε μετὰ τῆς μητρός μου, ἐμοῦ καὶ τῆς τροφοῦ ὡς ἂν ἦτο ἐξαετὲς παιδίον. Εἶχεν ὅμως καὶ τινὰς ἀλλοκότους ιδιότητάς. Ἐφάνταζετο ὅτι αἱ δεκαεὶ χιλιάδες λίραι τῆς μητρός μου, ἦσαν δεκαεὶ χιλιάδες λίραι ἐτήσιον εἰσοδήμα. Διετῆρει μέγαν πλοῦτον κυνῶν καὶ ἐκλεκτῶν ἵππων, καὶ ἠγόρασεν ἐν μικρὸν ἀτμοκίνητον ἐπὶ τοῦ ὁποίου πολλάκις ἐβοήθουν μὲ τὰς μικρὰς καὶ ἀδυνατούς μου χεῖρας νὰ ὑψώσωσι τὴν σημαίαν. Πόσον καλῶς ἐνθυμούμαι μίαν ἡμέραν ἐν Κινστάουν Πήρ! Ὁ πάππος μου φέρων τὸν ψάθινον πῖλον του καὶ κυανοῦν χιτωνίσκον (jacket) ὡς ἄλλος τῶν νκυτῶν βρασιλεῦς, παρεκάλει τὴν μητέρα μου νὰ τὸν συνοδεύσῃ ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου μέχρι τοῦ Κάρδιγαν. Ἐκείνη ὅμως ἤρνετο ἕνεκα τῆς κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀσθενοῦς υγείας τῆς. Οὕτω λοιπὸν περὶ λαβῶν δύο εὐθύμους φίλους τοῦ ἀνεχώρησε, καὶ ἐπὶ πολλοὺς ἐβλόπεμεν ἐκ τῆς ξηρᾶς σειόντας τοὺς πῖλους των, ὅτε ὑψώσαν ἐπὶ τοῦ μεγάλου ἱστοῦ τὴν σημαίαν τῆς μητρός μου· πῶποτε πλέον δὲν τὸν μεταειδαμεν. Τινὲς εἶπον ὅτι τὸ πλοῖον ἔκαμε πολλὰ νερά, ἄλλοι ἀπεφάνθησαν ὅτι πρέπει νὰ ὑπῆρχε ἄφρονος Καμπανίτης οἶνος ἐπὶ τοῦ πλοίου. Ὅποιαδήποτε καὶ ἂν ἦτο ἡ αἰτία, ἡ «Νόρα Κρένη» ἐναυάγησεν ἐπὶ τῆς παραλίας τοῦ Καρναρβουσήρ, καὶ τοὶ δὲ ὅλοι ἐσώθησαν ἐπὶ τῆς λέμβου, ὁ πατήρ μου, ὅστις ἄλλως τε ἦτο καὶ κάλλιστος κολυμβιστής, ἐπνίγη.

Αἱ μετὰ ταῦτα ἀναμνήσεις μου εἶναι συγκεχυμέναι. Ἡ ὠραία μας οἰκία μοὶ φαίνεται ὅτι μετεφέρθη διὰ μαγικῆς ξένης δυνάμεως εἰς στενὴν καὶ σκολιὰν τοῦ Δουβλίνου ὁδὸν, ὁ κῆπος μετεμορφώθη εἰς μικρὸν καὶ σκοτεινὸν προαύλιον, ἡ δὲ μήτηρ μου δὲν ἐφαίνετο πλέον τόσο ὠραία ὡς ἦτο ἄλλοτε. Αἱ παρειαὶ τῆς ἦσαν ὠχραὶ, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ ἐρυθροί. Μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ ἀδελφοῦ μου (ὅστις κατὰ φυσικὸν λόγον ἐκλήθη Ἀδάμ) ἔμεινεν ἐν τῇ κλίνῃ τῆς ἐπὶ πολλὸν καιρὸν. Πάμπολλοι ἤρχοντο πρὸς ἐπίσκεψίν μας, ἀλλ' οἱ πλείστοι ἦσαν ἄνθρωποι δυσάρεστοι, διότι συνήθιζον νὰ συδιαλέγωνται ἐπὶ πολλὴν ὥραν μετὰ τῆς Νόρας ἐπὶ τοῦ διαδρόμου καὶ ποτὲ δὲν εἰσεχώρουσαν εἰς τὸ ἐνδότερον ἐκτὸς ἐνός, ὅστις εὐρίσκετο πάντοτε εἰς τὸ μικροεἶρον, καὶ μὲ ἐδίδασκε πῶς νὰ κατασκευάζω δίκτυα διὰ τὸν κῆπον. Μὲ εἶπεν ὅτι ὠνομάζετο Κ. Βαίληρ. Ἰποθέτω ὅτι ἤμεθα

πολὺ πτωχοὶ κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν, ἀλλ' ἡ μήτηρ μου ἀπεφάνθη ὅτι ποτὲ δὲν θέλει ζητήσει τὴν συνδρομὴν τῶν ἀδελφῶν τῆς ἀφοῦ εἰδείχθησαν τοσοῦτον δυσμενεῖς πρὸς τὸν πατέρα μου. Ἐπὶ τίλους ἡ θεία τῆς μητρός μου κατέστη σοβαρωτάτη, καὶ τότε ἡ θεία Φλώρα ἦλθεν ἐξ Ἀγγλίας, φέρουσα μεθ' ἑαυτῆς καὶ δύο μικρὰς γαλαῖς ἐντὸς ψαθίνου κανίστρου. Ὁ Κ. Βαίληρ ἀνεχώρησε, τὸ δὲ γευμά μας ἦτο πολὺ καλλήτερον παρὰ πρῖν. Ἡ μήτηρ μου ὅμως δὲν ἦτο διόλου εὐθυμος, ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐγίνετο ὠχροτέρα καὶ ἀδυνατωτέρα, ὅτε δὲ ὁ ἀδελφός μου Ἀδάμ ἀπέθανε θηλάζων, μετ' οὐ πολὺ τὸν ἠκολούθησε καὶ ἐκείνη. — Πτωχὴ μήτηρ μου! Τὸ χρονικὸν διάστημα ἦτο τῶντι πολὺ μεγαλῆτερον, ἀλλὰ κατὰ τὴν παιδικὴν ἀνάμνησίν μου τὸ μέγα μαῦρον φέρετρον τῆς μητρός μου ὁμοῦ μετὰ τοῦ μικροῦ τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐξήλθον ἀμφοτέρω τῆς οἰκίας τὴν ἰδίαν ἡμέραν.

Γ'.

Οὐδεὶς ἐφρόντιζε περὶ ἐμοῦ τότε ἐκτὸς τῆς θείας Φλώρας. Καὶ ταῦτες ὅμως αἱ περιποιήσεις ἦσαν μέτριαι, ψυχραὶ καὶ περιορισμέναι. Ὅτε ὅμως ἀπέθανε καὶ μετ' ἄφρον ὄλην τὴν περιουσίαν τῆς (ἐκτὸς πεντακοσίων λιρῶν τὰς ὁποίας ἄφρον ὑπὲρ τῶν ἀπόρων γαλῶν τῆς ἐνορίας) μεταβλήθη εὐθὺς εἰς ἐπίσημον πρόσωπον. — Οἱ θεοὶ μου ἤριζον περὶ τῆς τιμῆς ποῖος νὰ μὲ φιλοξενήσῃ πρῶτος, ὁ δὲ πάππος μου, ὅστις ἕως τότε ἠγνοεῖ σχεδὸν τὴν ὑπαρξίν μου, μὲ ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ εἰς Παρισίους. Ἡ Λαίδη Κόλουου, δευτέρα αὐτοῦ σύζυγος, ἔχουσα πολυκρίθμους ἰδικούς τῆς συγγενεῖς, μὲ ὑπεδέχθη μετὰ μεγίστης φιλοφροσύνης, τὸ ὁποῖον δὲν μοὶ φαίνεται πολὺ παράξενον, διότι, κατ' ἰδιαιτέραν συμφωνίαν μετὰ τοῦ θεοῦ μου Ἑρρίκου, ὁλόκληρος ὁ τόκος τῶν τριάκοντα χιλιάδων λιρῶν αἱ ὁποῖαι μὲ ἀνῆκον, ἐπληρώοντο κατὰ τριμηνίαν εἰς τὸν πάππον μου, καὶ τοῦτο ἦτο τὰ μάλα εὐπρόσδεκτον ποσὸν εἰς τὸ ἀβέβαιον καὶ μικρὸν εἰσοδήμα του ὃ ἐπορίζετο ἐκ τῆς ὑπὸ παρακατῆκην οἰκίας του. — Μετὰ τινὰ ἔτη ὁ θεὸς μου Ἑρρίκος ἀπέθανε μὴ προφθάσας νὰ πραγματοποιήσῃ τὸν πρὸ πολλοῦ καιροῦ μελετώμενον γάμον του, καὶ μὲ ἄφρον ὄλην αὐτοῦ τὴν κατάστασιν, ἀναβίβουσαν ἄνω τῶν διακοσίων πενήκοντα χιλιάδων λιρῶν. Ὁ θεὸς μου Ἰωάννης, ὅστις δι' ὅλης τῆς ζωῆς πάντοτε πιστῶς ἠκολούθησε τὸν ἀδελφόν του εἰς κάθε τι ὡς ὁδηγόν, τὸν ἐμιμήθη καὶ κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην καὶ ἀπέθανεν ὀλίγους μετέπειτα μῆνας, κληροδοτήσας μοὶ ἐβδομήκοντα χιλιάδας λιρῶν. — Οὕτω λοιπὸν μία κόρη, ἥτις ὀλίγα πρότερον ἔτη ἦτο ὀρφανὴ ἄνευ ὀβολοῦ, εὐρέθη δεκαεπτα-

ετῆς μὲ τριακοσίων πενήκοντα χιλιάδων λιρῶν περιουσίαν.

Εἰς τοσαύτην πλοῦτον συσσωρεύσειν εὐρέθη μάλλον περιπεπλεγμένη ἢ εὐχαριστημένη. — Τριάκοντα χιλιάδες λιρῶν ἦτο προῖκα οὐκ εὐκαταφρόνητος διὰ μίαν νέαν κόρην, δεκάκις ὅμως περιπλέον ποσὸν ἦτο ἀληθὲς βᾶρος καὶ ἐνόχλησις. — Δὲν ἐλησμόνησα τὸν παλαιὸν γνώριμόν μου τὸν Κ. Φόρλωγη, ὅστις ἔμεινεν ἄνευ θέσεως κατὰ συνέπειαν τοῦ θανάτου τοῦ θεοῦ μου Ἑρρίκου. Ἐπιθύμουν νὰ τῷ ἐδίδον χιλίας λίρας. Καὶ τί ἦτο χίλιαι λίραι ἀπέναντι τοῦ ἀναριθμήτου πλοῦτου μου; σταγὼν ὕδατος ἐκ τοῦ χρυσοῦ ὠκεανοῦ μου! Αὐτὸς δὲ ὁ δυστυχὴς ἤθελε δυνηθῆ νὰ νυμφευθῆ καὶ τὴν νέαν ἢν ἠγάπα, καὶ νὰ ζήσῃ ἠσυχῶς καὶ ἀνέτως μετ' αὐτῆς. Ἡ Λαίδη Κόλουου ὅμως, εἰς ἢν διεκρίνωσα τὴν ἐπιθυμίαν μου ταύτην, ὠμίλησε τόσο σοβαρὰ περὶ τῆς εὐθύνης ἢν ἔχουσιν οἱ πλούσιοι, ἀποφανθεῖσα ὅτι τὸ δῶρόν μου θὰ ἦναι ἡ καταστροφὴ καλοσῆτους καὶ φιλέργου νέου, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ περιορισθῶ μόνον συστήνοισα θερμῶς τὸν προστατευόμενόν μου πρὸς τοὺς θεοὺς μου Κάρολον καὶ Δαυὶδ. Ἐπειδὴ οἱ δύο οὗτοι συγγενεῖς μου ὄτινες ἦσαν συνέταιροι ἐπιθύμουν νὰ ὑποχρεώσωσι τὴν πλούσιαν αὐτῶν ἐπιτροπευομένην, παρέλαβον τὸν Κ. Φόρλωγη ὡς ἀρχιγραμματέα τοῦ καταστήματός των.

Ἡ οἰκογένεια τῶν Κόλουου ὠφελήθη μεγάλως ἐκ τῆς αὐξήσεως τῆς καταστάσεώς μου. — Ὁ πάππος μου, ὅστις πρότερον ἔζη εἰς ταπεινὰ δωμάτια, ὅστις ἐγευματίζεν εἰς μικρὸν καὶ πτωχὸν ξενοδοχεῖον μόνον ὅτε δὲν ἦτο ἀλλοῦ ποῦ προσκεκλημένος, καὶ ὅστις μεγάλην ἐδοκίμαζε δυσκολίαν διὰ τὴν διατηρήσῃ τὴν δευτέραν οἰκογένειαν τῆς συζύγου του, ἦλθεν ἤδη εἰς Ἀγγλίαν καὶ ἤρξατο νὰ ζῆ συμφώνως μὲ τὴν περιουσίαν τῆς ἐγγονῆς αὐτοῦ. — Ἐνοικίασε πολυτελὲς Βελγρᾶβιον (1) μέγαρον, καὶ ἐδίδε πλούσια γεύματα καὶ μεγαλοπρεπεῖς διασκεδάσεις. Εἰς τῶν υἱῶν του κατετάχθη εἰς τὴν βασιλικὴν φρουρὰν, ἕτερος εἰσήλθεν εἰς τὴν Ὀξφόρδην, ἐν ᾧ αἱ θεαὶ μου (πόσον γελοῖον μοὶ φαίνεται νὰ καλῶ θεαὶς μου κοράσια τῆς αὐτῆς μετ' ἐμοῦ ἡλικίας) ἐν ᾧ αἱ θεαὶ μου ἐξέπληττον τὸν κόσμον διὰ τὴν λαμπρότητα καὶ ποικιλίαν τῶν ἐνδυμασιῶν αὐτῶν. Ὅσον τὸ κατ' ἐμέ, ἔπρεπε νὰ εἶμαι πολὺ εὐτυχὴς, ἀφοῦ ὁ μὲν πάππος μου ἐφέρετο πρὸς ἐμὲ μεθ' ὑπερβολικῆς εὐγενείας καὶ προσηνείας, ἡ δὲ Λαίδη Κόλουου ἦτο ὄλη γλυκύτης καὶ μειδιάματα. — Τὸ πᾶν εἶχον διαθέσει εἰς τὴν οἰκίαν ὥστε νὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰ νεύματα καὶ τὴν ἐπιθυμίαν μου. Ἀλλὰ δὲν ἤρξατο νὰ αἰσθάνωμαι καὶ τὰ δυσάρεστα τοῦ μεγάλου πλοῦτου.

(1) Belgravia, ἀριστοκρατικὴ συνοικία τοῦ Λονδίνου.

Κατήντησα τόσον δυναμική ὡς ἂν εἶχον διαπράξει φόνον τινά. Αἱ ἐφημερίδες ἐδημοσίευσον καθ' ἑκάστην τὰς κινήσεις καὶ τὰ διαδήματα μου. Εἶχον εἰς τὴν δημοσιογραφίαν τὴν μικρὰν μου βασιλικὴν αὐλὴν (Court circular) ἐπιστολαὶ παρακλητικαὶ κληρικῶν ζητούντων νὰ κρίσωσι νέαν ἐκκλησίαν, μέχρι ζυλουργῶν ἀπολεσάντων τὰ ἐργαλεῖά των ἐν τινι πυρκαϊῇ, ἤθελον μὲ καταπλημμυρίσει ἂν ἡ Λαίδη Κόλουου δὲν ἐφρόντιζεν ἐπιθεξίως καὶ μετ' ἐπιστασίας νὰ ἀπομακρύνῃ τὰ τοιαῦτα ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς μου. Ἀκόμη καὶ εἰς τὰς συναναστροφὰς τοσοῦτον μὲ ἠτένιζον ὥστε ἐβαρυνόμην. Ὁ κόσμος φαίνεται ἐθαύμαζε πῶς κόρη κατασταθεῖσα εὐθὺς τόσον βαθύπλουτος, ἠδύνατο νὰ φαίνεται ὡς ὅλοι οἱ ἄλλοι κοινοὶ ἄνθρωποι, καὶ νομίζω ὅτι τινὲς τῶν φίλων μου ἐφαίνοντο μᾶλλον ἀποροῦσαι, βλέπουσαί με τόσον ἀπλῆν. Ἐκτὸς τούτου πῶποτε δὲν μοι ἐπετρέπετο νὰ μείνω μόνη. Ἄν τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ἐξήρχοντο τοῦ δωματίου εἰς θ εὐρισκόμην, μία ἐμπιστευτικὴ ἐπιστάτις ἢ ἄλλος τις πιστὸς οἰκογενείας φίλος ὡς ἐκ μαγείας εἰσεχώρει. Ἄν ἀπεσυρόμην διὰ νὰ ἀναπαυθῶ ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν εἰς τὸν κοιτῶνά μου, πάντοτε ἐκάθητο μία θεραπεινὴ εἰς τὸν προθάλαμον. Παρεπονέθην διὰ τοῦτο εἰς τὴν Λαίδη Κόλουου, καὶ ἐκείνη μὲ ἀπεκρίθη μετὰ μεγίστης καλοκάγαθίας· «Φιλτάτη μου Λουίζα, εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖον εἰς τὴν θέσιν σου. Ἡ μεγάλη σου περιουσία μᾶς ἀναγκάζει νὰ σὲ περιποιώμεθα ὡς ἂν ἦσο ἐκ βασιλικῆς οἰκογενείας. Εἶσαι νέα καὶ ἄπειρος καὶ δὲν ἔχεις ἰδέαν, γλυκεῖα μου Λουίζα, τῶν παγίδων αἵτινες στένονται διὰ μίαν πλούσιαν κόρην.»

Ἐννόουν τοῦτο τί ἐσήμαιεν εἰς ἀπλουσέραν γλῶσσαν. Ἐσήμαιεν ὅτι ὑπῆρχεν ἄπειρον πλῆθος ἔτοιμον νὰ μὲ ἀφαρπάσῃ ἄνευ τῆς θελήσεώς μου, καὶ ὅτι ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ εὐγενεῖς καὶ πρόθυμοι ἔμποροι οἵτινες ἤρχοντο διὰ νὰ μᾶς δεῖξωσι τὰ τρίχαπτα καὶ τὰς ταινίας, τὰ ἐνώτια καὶ τὰ στρεπτά ἠδύναντο νὰ ἦναι καὶ τι ἄλλο, προικοθῆραι τυχοδιώκται. Μίαν νόκτα εἶδον κατ' ὄναρ ὅτι δύο κακοῦργοι, μετμηφισμένοι ὡς πλύντριαι, μὲ ἀφήρπασαν ἐντὸς κανίστρου ἀσπρορούχων καὶ μὲ ἐφύλαττον εἰς σκοτεινόν τι καὶ τρομερὸν ὑπερῶν, ζητούντες διὰ τὴν ἀπολύτρωσίν μου ἑκατὸν χιλιάδας λιρῶν.

Ἀπεφασίσθη νὰ ὑπανδρευθῶ ὡς σύζυγον δὲ ἔπρεπε νὰ λάβω ἓνα δοῦκα. Ἀτυχῶς μόνον ἕξ διαθέσιμοι τοιοῦτοι ὑπῆρχον καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν μὲ ἤρσκεν. Ἄλλ' ἡ Λαίδη Κόλουου μὲ κατέπεισεν ὅτι ἔπρεπε νὰ ὑπανδρευθῶ μὲ ἄνδρα πλούσιον ὡς ἐγὼ, ἢ μὲ τινὰ ὑψηλὴν κατέχοντα θέσιν. Κάθε ἄλλου εἶδους γάμος, μὲ εἶπε, θὰ εἶναι ἐξευτελιστικὸς εἰς ἐμέ. Ἄλλ' οἶμοι! συνήθιζον νὰ λέγω κατ' ἐμαυτὴν ὅτε

ἐβλεπον πτωχὴν τινὰ κόρην μόνην καὶ ἀπροστάτητον. Ποῖος ἤθελεν ἐπιθυμήσει νὰ ἦναι πλούσιος;

Μὲ ἔχουσι ὑπὸ αὐστηροτάτην ἐπίβλεψιν καὶ εἶμαι βεβαρημένη ἀπὸ τὸ ὑπερβολικὸν σέβας καὶ τὰς κολακείας ἃς μοι ἀπευθύνουσιν. Εὐχαρίστως ἐπεθύμησα νὰ ἀκούσω καλὴν τινὰ ἐπίπληξιν ὡς ἐκεῖναι τὰς ὁποίας μοι ἀπηύθυνεν ἡ Νόρα κατὰ τὴν παιδικήν μου ἡλικίαν. Τώρα, οὐδεὶς μὲ ἐπιπλήττει ἄλλ' οὐδεὶς καὶ μὲ ἀγαπᾷ. Εἶμαι ἀπλῶς ἄλλος ἔμφυχος Κόχι-νοῦρ (1), εἶμαι ὅν τι τὸ ὁποῖον ἕκαστος βλέπει μετὰ μεγάλης προσοχῆς καὶ ἀνησυχίας.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΠΑΡΑΘΟΡΑ.

Ο ΒΡΕΤΑΝΙΚΟΣ ΠΟΡΘΜΟΣ. Ἐκ τινος στατιστικῆς παριζόμεθα τὰς ἀκολουθοῦσας πληροφορίας περὶ τῶν κατ' ἔτος ἀπὸ Ἀγγλίας εἰς Γαλλίαν καὶ τὸ ἀνάπαλιν μεταβαίνόντων διὰ τοῦ βρετανικοῦ πορθμοῦ.

Τὸ 1868 διήλθον μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας 309,470 ἄνθρωποι. Ἐκ τούτων 141,633 ἀπὸ Calais, 109,006 ἀπὸ Boulogne, 41,371 ἀπὸ Dieppe καὶ 17,469 ἀπὸ Havre. 46,411 διήλθον διὰ τοῦ βρετανικοῦ πορθμοῦ κατὰ τὸν Αὐγούστον, 12,946 τὸν Ἰανουάριον καὶ 13,514 τὸν Φεβρουάριον.

Τὸ 1867 ὅτε συνεκροτήθη ἡ ἐν Παρισίοις ἐκθεσις διήλθον 454,350, ἐκ τῶν ὁποίων 199,837 διὰ τοῦ Aalais, 146,226 διὰ τῆς Boulogne, 86,614 διὰ τῆς Dieppe καὶ 21,373 διὰ τοῦ Aavre.

Ἀπὸ ἐπισήμων μετεωρολογικῶν περὶ τοῦ πορθμοῦ παρατηρήσεις ἐξάγεται ὅτι καθ' ὅλον τὸ ἔτος, 29 ἡμέρας συμβαίνουσι τρικυμιαὶ καὶ καταγιγίδες, 102 ὅπως οὖν μὲ ἀρκετὰ τεταραγμένην θάλασσαν 144 ὁ καιρὸς εἶναι μέτριος καὶ 90 ἐπικρατεῖ γαλήνη.

Φ. Δ. Μ.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΑΙΑ.

Φυλλάδ.	463	σελ.	144	στίχ.	22	ἀντί	44—50	ἀνέγ.	24—50
"	"	"	"	"	37	"	484	"	482.
"	464	"	159	"	47	"	14,208,007	ἀνάγνωθι	12,208,007
"	"	"	160	"	5	"	132,3000,000	"	132,300,000
"	"	"	"	"	14	"	93,978,054	"	93,978,052
"	"	"	"	"	23	"	5,666	ἀνέγ.	5,667.

(1) Περίφημος ἀδέμας ἀνίκων εἰς τὴν Ἀγγλίαν.